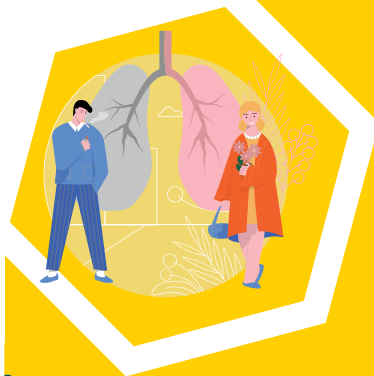

Flevoland

JAARVERSLAG

Algemene Gezondheidszorg

2022

Inhoud

INFECTIE ZIEKTE- BESTRIJDING

Infectieziektebestrijding

GGD Flevoland speelt een belangrijke rol in de infectieziektebestrijding (IZB) in de regio. IZB richt zich op het voorkomen, opsporen en bestrijden van infectieziekten die vanwege hun verspreidingspotentieel een bedreiging kunnen vormen voor de volksgezondheid. Naast COVID-19 heeft de wereld voortdurend te maken met bedreigingen door infectieziekten. Het is met zekerheid te verwachten dat er een volgende pandemie zal volgen. Ook op kleinere schaal, regionaal, in onze eigen leefomgeving, zijn er gezondheidsrisico's als gevolg van infectieziekten. Het team IZB staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week paraat.

De artsen infectieziektebestrijding zijn medisch verantwoordelijk voor de grotendeels zelfstandig functionerende COVID-19-organisatie, die in 2020 binnen de GGD werd opgericht. Ook in 2022 werd er hard gewerkt om de COVID-pandemie te begeleiden. Het aantal gemelde casussen daalde sterk en het werd duidelijk dat de endemische fase in zicht kwam.

Om zich aan te passen aan het veranderende werkveld en voorbereid te zijn op toekomstige epidemieën en pandemieën, startte het team IZB in 2022 met het versterken van haar capaciteiten. Ondanks de uitdagingen van de COVID-19-pandemie, heeft er een accentverschuiving plaatsgevonden om naast reactieve taken meer tijd te besteden aan proactieve taken, zoals beleidsadviesing, projectwerk en netwerkopbouw – en onderhoud. Multidisciplinair zijn er diverse projecten en netwerkstructuren opgezet, waarbij de expertise werd verbreed met de inbreng van verschillende professionals. In 2022 werd begonnen met de implementatie van

het bovenregionaal project Meldpunt voor Uitbraken Infectieziekten & BRMO (MUIZ). Het jaar werd gekenmerkt door meerdere vogelgriepuitbraken, de voortdurende COVID-19-pandemie en het team werd opgeschrikt door een nieuwe epidemie: Mpox. In dit jaarverslag presenteert het team IZB de belangrijkste activiteiten, gebeurtenissen en surveillanc cijfers van 2022.

Infectieziektebestrijding

Surveillance meldingsplichtige infectieziekten

Surveillance is het systematisch verzamelen, analyseren en interpreteren van gegevens over (uitbraken van) infectieziekten. Op basis hiervan kunnen gerichte preventieve maatregelen getroffen worden om de impact van uitbraken te minimaliseren.

In tabel A staat het overzicht van niet COVID-19-gerelateerde meldingsplichtige infectieziekten die in 2022 door GGD Flevoland zijn gemeld aan het RIVM. Er is een duidelijke toename van het aantal meldingen te zien ten opzichte van 2021. Dit komt deels door de ongebruikelijk lage cijfers in de voorgaande twee jaar, die naar alle waarschijnlijkheid het gevolg zijn van strengere coronamaatregelen in 2021. Deze maatregelen hadden niet alleen een positief effect op de verspreiding van COVID-19, maar ook op het beperken van de verspreiding van andere infectieziekten. Bepaalde infectieziekten kwamen ook vaker voor. Op de volgende pagina een uitleg van de meest opvallende cijfers.

Infectieziektebestrijding

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Bof	0	0	0	0	2	1	1	3	0	2
Buiktyfus	3	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Cholera	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Invasieve groep A-streptokokken-infectie	13	4	7	10	5	4	6	3	3	5
Hepatitis A	0	13	0	1	6	7	3	2	2	6
Hepatitis B	36	28	21	42	48	45	38	26	44	43
Hepatitis C - acuut	17	22	11	13	3	1	0	4	0	0
Kinkhoest	3	1	41	115	74	144	140	135	99	64
Legionellose	13	12	10	7	4	15	5	5	8	1
Leptospirose	6	1	3	4	0	2	1	0	4	0
Listeriose	0	2	0	1	1	2	4	2	1	3
Malaria	10	5	2	9	9	10	11	15	15	5
Mazelen	1	0	0	31	0	2	0	0	2	142
Meningokokkose	1	1	2	5	3	7	3	1	2	1
Monkeypox	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Shigellose	7	6	4	9	10	7	14	18	14	11
STE/E.coli infectie	24	9	8	8	4	2	4	4	1	4
Creutzfeldt-Jakob's Disease Klassiek	1	3	1	0	1	1	0	1	1	0
Paratyfus	0	0	1	0	2	3	0	2	0	2
Invasieve HIB-infectie	2	1	2	1	2	1	1	3	0	2
Mazelen	0									
Psittacose	1	0	2	2	2	1	0	0	0	0
Invasieve pneumokokken-ziekte (geboren na 2006)	28	12	0	2	3	1	0	2	0	0
Zikavirus	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
CPE	1	5	5	2	-	-	-	-	-	-
Cholera	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tularemie	0	1	2	0	0	0	0	-	-	-
Totaal	183	114	123	262	178	258	231	227	197	289

Tabel A : Aantallen meldingsplichtige casussen 2022

Infectieziektebestrijding

Invasieve groep-A-streptokokken (IGAS)

IGAS infecties zijn zeer ernstige bacteriële infecties. Landelijk waren er sinds het voorjaar van 2022 meer meldingen van IGAS-infecties ten opzichte van eerdere jaren. In het voorjaar van 2022 was dit vooral te zien bij kinderen tussen 0 en 5 jaar. In december 2022 steeg ook het aantal meldingen van IGAS-infecties bij volwassenen sterk. Het is nog niet bekend hoe dit komt. Ook in Flevoland zien we een duidelijke stijging van IGAS-infecties; 13 meldingen in 2022 tegenover 4 in 2021. Bij IGAS-infecties worden soms aan directe contacten preventief antibiotica voorgeschreven.

Shigatoxine producerende E. coli (STEC)

STEC-infecties zijn meestal aan voedsel gerelateerd. De infecties worden in verband gebracht met consumptie van bijvoorbeeld besmet vlees dat onvoldoende verhit is geweest, ongepasteuriseerde zuivelproducten of groenten die onvoldoende gewassen zijn. Het aantal infecties met het besmettelijke maag-darm pathogeen, is in 2022 gestegen; 29 meldingen in 2022 tegenover 9 in 2021.

Invasieve pneumokokkenziekte

Invasieve pneumokokkenziekte kwam in 2022 vaker voor; 28 meldingen in 2022 tegenover 12 in 2021. Een invasieve infectie ontstaat wanneer een pneumokok via de luchtwegepitheelcel de bloedcirculatie bereikt en zich vermenigvuldigt en verspreidt. De sterfte is hoog, gemiddeld overlijdt 15% van de personen met een infectie, dit kan sterk verschillen tussen leeftijdsgroepen en aanwezigheid van een onderliggende ziekte. Soms wordt preventief antibiotica voorgeschreven. De beste manier om pneumokokkenziekte te voorkomen is door vaccinatie. Er zijn verschillende vaccinatieprogramma's voor volwassenen, voor medische risicogroepen en voor kinderen.

Infectieziektebestrijding

Mpox

Mpox (voorheen: monkeypox/apenpokken) is een ziekte die vooral voorkomt in West- en Midden-Afrika. In het voorjaar van 2022 werd de ziekte in Europa vastgesteld bij mensen die geen directe link hadden met de gebieden in Afrika. De ziekte verspreidde zich daarna door Europa, Noord-Amerika en andere gebieden waar de ziekte van oorsprong niet voorkomt. Mpox werd vooral gezien bij mannen (landelijk: 98.6%), met name mannen die seks hebben met mannen (MSM), maar iedereen kan Mpox krijgen. De vrees bestond dat Mpox een nieuwe grote uitbraak zou veroorzaken, ook buiten de MSM gemeenschap. In mei 2022 werd Mpox door de minister aangewezen als een meldingsplichtige ziekte, groep A.

De diagnose Mpox is klinisch lastig te stellen. Het klinisch beeld kan weinig specifiek zijn. Vaak was de anamnese leidinggevend. Dankzij korte lijnen tussen huisartsen en de GGD, konden huisartsen verdachte gevallen met de GGD bespreken. Ook op het centrum seksuele gezondheid (CSG) werden verdachte gevallen gezien. Maatregelen werden genomen om besmetting van werknemers en bezoekers te voorkomen.

Aantal casussen en positief geteste personen

GGD Flevoland behandelde 45 casussen met verdenking op Mpox, 16 personen testten positief. Bij deze personen werd bron- en contactonderzoek uitgevoerd, gevolgd door monitoring en counseling tijdens de besmettelijke periode waarin cliënten in isolatie moesten verblijven.

Vaccinatie

Vaccinatie was één van de middelen om de uitbraak van Mpox te bestrijden. De Mpox-vaccinatiecampagne was alleen bestemd voor hoogerisicogroepen, met name MSM en transgender personen die vaak seks hebben met meerdere partners. Op 1 augustus 2022 werden de eerste personen gevaccineerd door GGD Flevoland, hiervoor werd gebruik gemaakt van de COVID-19 vaccinatielocaties. Op 21 november 2022 werd de laatste persoon gevaccineerd. Van alle personen die werden uitgenodigd (708 personen) kwam 51.6% voor de eerste vaccinatie, voor de tweede vaccinatie kwam 55,6% terug. In totaal werden 569 vaccinaties gezet.

Afname van het aantal meldingen

Na een piek in de zomer van 2022, nam het aantal meldingen in het najaar van 2022 sterk af. Onduidelijk is welke invloed het vaccineren heeft gehad, omdat de daling al eerder inzette. Per 3 december 2022 is Mpox een meldingsplichtige ziekte groep B1 geworden.

Infectieziektebestrijding

COVID-19-pandemie

In 2022 vonden de COVID-19-activiteiten net als in 2021 plaats in een aparte projectorganisatie naast de GGD-organisatie. De hoofdtaken van deze organisatie waren ondergebracht bij Testen, Vaccineren en Bron- en Contactonderzoek. De organisatie werd ondersteund door een eigen Team ICT & Automatisering, Planning & HR en Communicatie.

De COVID-19-ontwikkelingen in vogelvlucht

Begin januari bereikte de omikrongolf Nederland. Deze verving binnen enkele weken de deltavariant van het coronavirus. In januari 2022 vonden de eerste versoepelingen plaats van de in december 2021 afgekondigde harde lockdown. Op 10 januari 2022 gingen het basis- en voortgezet onderwijs en de buitenschoolse opvang (BSO) weer open. Op 26 januari 2022 werden meer versoepelingen doorgevoerd.

In april verviel de verplichting om een positieve zelftest te controleren met een test bij de GGD. Voor zorgpersoneel of kwetsbare mensen die zichzelf niet kunnen testen, bleef een PCR-test mogelijk. Ook konden mensen zich laten testen als ze een herstelbewijs nodig hadden, bijvoorbeeld om naar het buitenland te reizen.

De laatste maatregel, de verplichting om mondkapjes te dragen op het vliegveld en in het vliegtuig, verviel in mei. Er werd geen nieuwe ronde herhaalprikken meer aangeboden. Wel startte in september 2022 de najaarscampagne. Iedereen vanaf 12 jaar die minimaal een basisserie had afgerond, mocht een herhaalprik halen. Op het hoogtepunt van deze campagne, in oktober, werden in Flevoland 11.600 prikken per week gezet. Vanaf december zette de daling steeds harder in en schaalde de organisatie af.

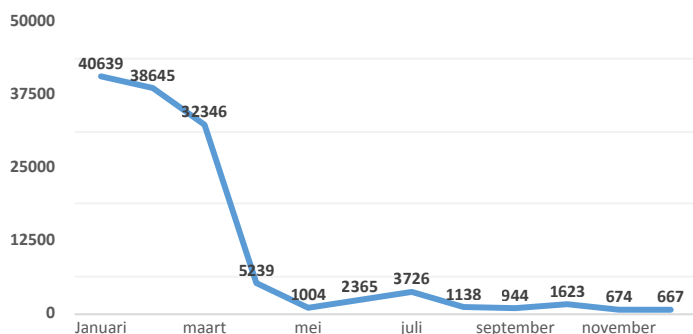
Infectieziektebestrijding

Test- en vaccinatielocaties

Voor vaccinaties en testen konden inwoners terecht in Almere, Lelystad en Emmeloord. Voor minder-mobiele thuiswonenden werden zogeheten pop-up locaties ingericht in Zeewolde en Dronten. Ook was er een mobiel team beschikbaar dat mensen thuis vaccineerde.

Testen

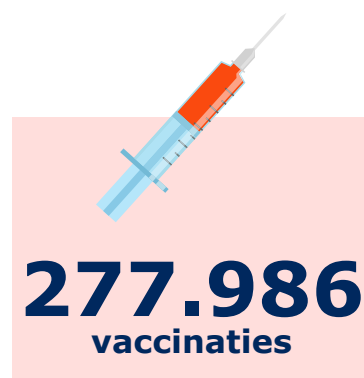
In 2022 werden 215.248 COVID-19-testen afgenomen door GGD Flevoland (bij zowel Flevolandse als niet-Flevolandse). 117.443 hiervan waren positief. Dit is niet hetzelfde als het aantal (positief) geteste mensen omdat iemand meer dan 1 test per jaar kan laten doen. Het mobiele team nam in 2022 in totaal 957 testen af. Het beloop is weergegeven in tabel B.

Tabel B: COVID | Aantal positief geteste personen per maand

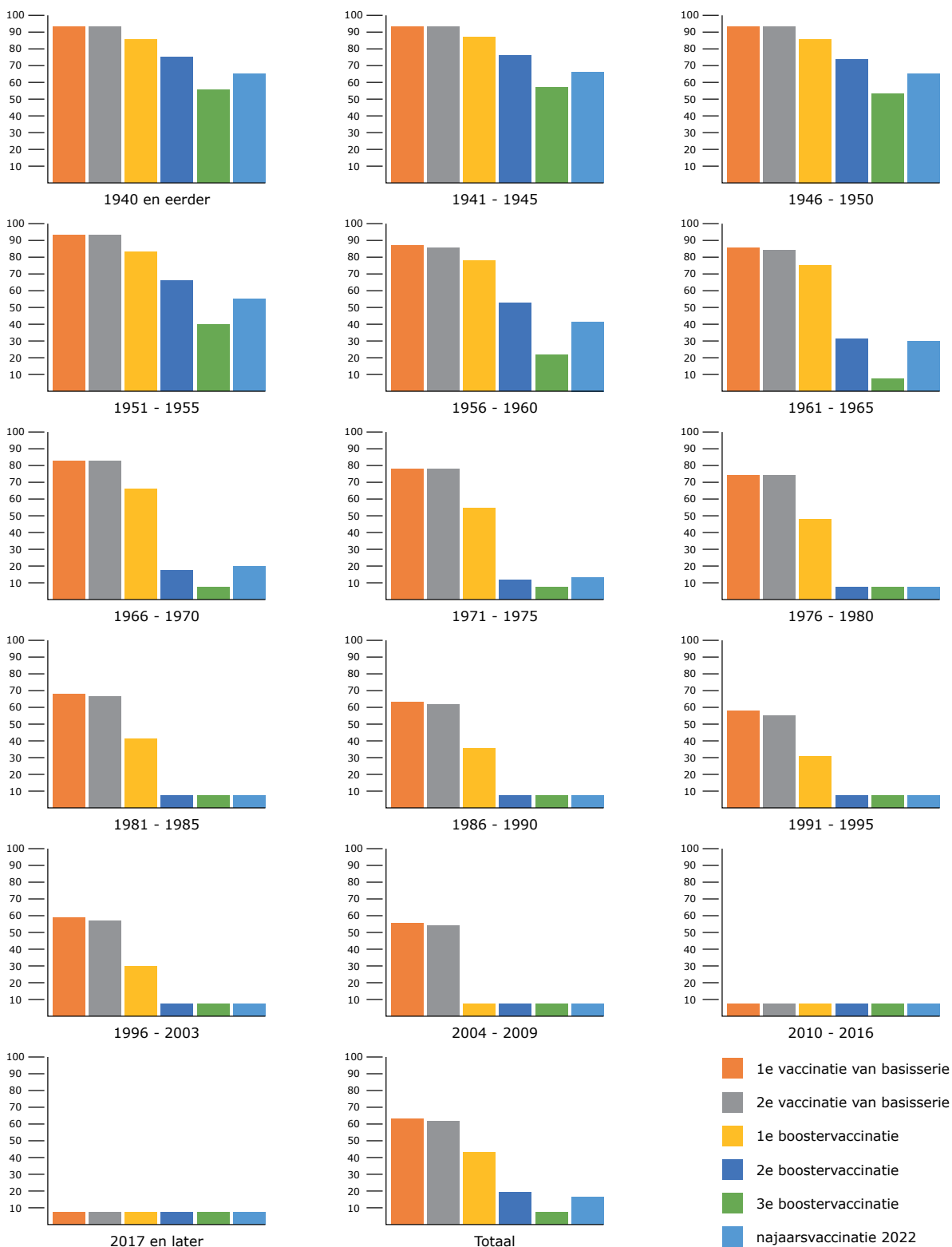
Vaccinaties

In 2022 zijn er 277.986 vaccinaties gezet door GGD Flevoland (bij zowel Flevolandse als niet-Flevolandse). Hiervan waren 266.322 herhaalprikken (booster + herhaalprik vanaf september 2022). In 2022 konden mensen meerdere vaccinaties halen. Het gaat hier dus om het aantal gezette prikken, niet om het aantal personen. Het mobiele team heeft 6.392 vaccinaties gezet. In Dronten waren dat 3.299 vaccinaties, in Zeewolde 854.

Infectieziektebestrijding

Percentage vaccinatieopkomst per leeftijdsgroep

Infectieziektebestrijding

Bron- en contactonderzoek

Het Bron- en contactonderzoek (BCO)-team kreeg in januari meer dan 40.000 meldingen van COVID. Het bleek onmogelijk om al deze mensen een BCO-gesprek aan te bieden, zelfs niet met landelijke ondersteuning. Een steekproefsgewijze BCO-aanpak werd geïntroduceerd om surveillance mogelijk te maken. Binnen het BCO-team werd een klantcontactcentrum opgezet en vanwege de toegenomen werkdruk werd het aantal werknemers uitgebreid naar 123. In april daalde het aantal meldingen aanzienlijk en werd de tijd die hiermee vrijkwam, geïnvesteerd in aandacht voor kwetsbare groepen en kwaliteit en training van personeel. De steekproefsgewijze BCO-gesprekken werden per 1 september afgeschaft en het BCO-team nam vanaf dat moment alle meldingen in behandeling met een verkort BCO gesprek. Vanaf 1 december waren COVID-19-artsen niet langer achterwacht in het weekend, en werden de BCO-taken opgenomen binnen het infectieziektenteam. Het RIVM had alleen nog basisgegevens nodig en aanvullend bron- en contactonderzoek was niet meer nodig. Gedurende het hele jaar werkte het BCO-team naast de BCO-gesprekken mee aan de ontwikkeling van de applicatie BCO Contact en het BCO Portaal.

Surveillance niet-meldingsplichtige infectieziekten

Bij de niet-meldingsplichtige infectieziekten (tabel C) zien we in 2022 een toename van scabiës. Van alle niet-meldingsplichtige infectieziekten werden meer casussen in behandeling genomen; 139 casussen in vergelijking met 62 in 2021.

Scabiës (schurft)

Scabies is een besmettelijke, jeukende, parasitaire huidinfectie veroorzaakt door de menselijke schurftmijt. In Nederland is er een sterke toename van het aantal scabiës-patiënten. Naast de aanhoudende, intense jeuk kunnen psychosociale problemen, zoals angst voor herinfectie, schaamte en sociale isolatie, een grote impact hebben op de levenskwaliteit. Hoewel effectieve medicatie beschikbaar is om schurft te behandelen, vereist een succesvolle behandeling nauwkeurige en tijdige toepassing van de medicatie, strikte hygiënemaatregelen en gelijktijdige behandeling van alle nauwe contacten. Dit maakt de behandeling soms complex. De GGD kan de huisarts ondersteuning bieden wanneer de behandeling niet succesvol lijkt te zijn. In 2022 heeft het IZB-team 9 complexe casussen in behandeling genomen.

Infectieziektebestrijding

	2022	2021	2020
Bof	1	-	-
Campylobacter	2	-	-
CPE	3	-	-
Difterie	1	-	-
Haemophilus Influenza	0	1	0
Hepatitis B	31	14	19
Hepatitis C	4	3	5
Hib	2	-	-
Kinkhoest	1	-	0
E-coli	0	16	14
Leptospirose	2	-	-
Mazelen	1	-	-
Meningokokken	4	-	-
Rabies	15	13	5
Pneumokokken	2	1	1
Q-koorts	1	-	-
Salmonella	0	4	0
Scabiës	9	-	-
Shigella	8	4	2
STEC	12	-	-
Tetanus	1	-	-
Zikavirus	0	0	0
Streptokokken	9	6	5
Waterpokken	1	-	-
Unidentified rash	1	-	-
Overig	-	-	-
Totaal	139	62	51

Tabel C Aantallen niet meldingsplichtige casussen 2022

* Er staan ook meldingsplichtige ziekten in deze tabel, dit betreffen vragen over deze ziektes of meldingen die niet aan de meldingscriteria voldeden.

** Het aantal geregistreerde niet-meldingsplichtige ziekten over 2020 en 2021 zijn niet representatief voor het daadwerkelijk aantal niet-meldingsplichtige ziekten dit jaar. Door de COVID-19-pandemie zijn maar een minimaal aantal meldingen gedaan, het daadwerkelijk aantal ligt hoogstwaarschijnlijk hoger.

Infectieziektebestrijding

Besmettingsaccidenten

Het team IZB werd in 2022 iets minder geconsulteerd voor besmettingsaccidenten (prik-, bijt-, snij- en spataccidenten); 51 casussen in vergelijking met 60 in 2021. Het aantal casussen in 2022 is nog steeds hoger dan in 2020 (29 casussen). Bij besmettingsaccidenten kan (mogelijk besmettelijk) bloed of een andere lichaamsvloeistof in het lichaam van iemand anders terechtkomen. Als de bron besmet is, ontstaat hiermee een risico op besmetting met o.a. hepatitis B, hepatitis C en/of hiv. Post-expositie profylaxe (PEP) kan geadviseerd worden. De toename van het aantal accidenten ten opzichte van 2020, kan mogelijk verklaard worden door meer prikaccidenten in de COVID-19-vaccinatiestraten.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
6	2	0	4	4	4	2	2	5	9	8	5	51

Aantal prik- en bijtaccidenten 2022

Artikel 26 meldingen WPG-instellingen

Om de verspreiding van bepaalde infectieziekten te monitoren en beheersen, geldt voor specifieke instellingen een meldingsplicht om deze ziekten te rapporteren aan de GGD. De meldingsplicht betreft een wettelijke verplichting volgens artikel-26 in de infectieziektebestrijding (Wet Publieke Gezondheid). In 2022 werden 58 meldingen gedaan, waarvan 42 uitbraken van COVID-19. Ten opzichte van andere infectieziekten werd COVID-19 relatief vaak gemeld omdat het een meldingsplichtige ziekte betreft. Het getal vertegenwoordigt een onderschatting van het werkelijk aantal uitbraken binnen instellingen. De implementatie van Meldpunt voor Uitbraken Infectieziekten & BRMO (MUIZ) moet ervoor zorgen dat instellingen vaker zullen melden, zodat de GGD de surveillance kan borgen.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
2	4	10	5	5	4	2	2	3	4	14	3	58
19x COVID	7x COVID	7x COVID	2x COVID		1x COVID			4x COVID	2x COVID			42x COVID

Aantal artikel 26 meldingen 2022

Infectieziektebestrijding

Publieksvragen

In 2022 beantwoorde het team IZB in totaal een kleine 1000 publieksvragen, waarvan ongeveer de helft COVID-19-gerelateerd. De COVID-19 gerelateerde vragen van het BCO-team vallen hier niet onder. Daarnaast werd het meest gebeld over scabiës, Mpox en vaccinaties in het algemeen. Ook werden er vragen over infectieziekten van zorgverleners beantwoord.

Bedrijfsconsulten en vaccineren op maat

In bepaalde sectoren of bedrijven kunnen werknemers blootgesteld worden aan biologische agentia, zoals bacteriën, virussen, parasieten en schimmels. De blootstelling hieraan brengt gezondheidsrisico's met zich mee. Het IZB-team verzorgt voorlichting over deze risico's en biedt ondersteuning, waaronder vaccinaties, nadat een werkgever een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) heeft uitgevoerd volgens de Arbowet.

Bedrijfsvaccinaties

In 2022 lieten 337 personen zich vaccineren tegen diverse infectieziekten waar zij door hun beroep potentieel aan blootgesteld konden worden.

Vaccinaties op maat

Naast reis- en beroepsvaccinaties biedt GGD Flevoland ook 'vaccinaties op maat' aan. Dit zijn extra vaccinaties die 'op maat' kunnen worden ingezet. Deze vaccinaties bieden bescherming tegen infectieziekten waaraan je mogelijk een verhoogd risico hebt door bijvoorbeeld:

- onderliggende medische aandoeningen of;
- toekomstig gebruik van immuunsysteem-onderdrukkende medicijnen;

Een vaccinatie op maat is ook mogelijk wanneer je uit eigen beweging tegen bepaalde infectieziekten gevaccineerd wilt worden.

Mensen kunnen zich bij GGD Flevoland onder andere laten vaccineren tegen pneumokokken, gordelroos, HPV (humaan papillomavirus) en waterpokken. De GGD kan hierover adviseren en deze vaccinaties geven indien gewenst. In 2022 hebben 455 personen een consult gehad waarbij een 'vaccinatie op maat' is gegeven.

Infectieziektebestrijding

Casuïstiek

Buiktyfus

In april 2022 was een grote uitbraak van buiktyfus op de boot Liberty Ann in Haarlem. Tijdens het bron- en contactonderzoek ontdekte men dat een kok die op de boot had gewerkt, inmiddels bij een vluchtelingenopvang in Flevoland werkte. Hij werd ziek en testte positief op Salmonella typhi. Tijdens de besmettelijke periode had hij gewerkt in de keukens van de opvanglocatie. De ontlasting van directe contacten werd getest op Salmonella typhi. Alle bewoners en medewerkers van de opvanglocatie werden geïnformeerd en geïnstrueerd, evenals de huisartsen in de regio. Het verloop van werknemers en bewoners, taalbarrières en het grote aantal potentieel blootgestelde personen, maakte het onderzoek een aanzienlijke uitdaging. Niemand bleek ziek te zijn geworden en alle testresultaten waren negatief. De oorzaak van de uitbraak bleek een ernstig verroeste en lekkende scheidingswand tussen de drinkwater- en rioolwatertanks in het schip, die naast elkaar waren geplaatst. Het rioolwater, besmet met Salmonella typhi-bacteriën, kwam in het drinkwater terecht.

Aviaire Influenza

Hoogpathogene aviaire influenza (HPAI), oftewel vogelgriep, is een zeer besmettelijke en agressieve ziekte die bij vogels ernstige ziekteverschijnselen en een hoog sterftecijfer veroorzaakt. Bepaalde stammen van HPAI kunnen overgaan op mensen en andere diersoorten. De kans dat een mens ziek wordt van vogelgriep is erg klein. HPAI kan zich snel verspreiden tussen pluimveebedrijven. Om het risico van verspreiding te verminderen, worden pluimveebedrijven geruimd als er HPAI wordt aangetroffen. De GGD is verantwoordelijk voor de advisering en verstrekking van antivirale medicatie en het toedienen van griepvaccinaties ter bescherming van werknemers van getroffen bedrijven. In 2022 werden 4 pluimveebedrijven getroffen door HPAI waarbij ruiming heeft plaatsgevonden.

Infectieziektebestrijding

Activiteiten

Project Meldpunt voor Uitbraken Infectieziekten & BRMO (MUIZ)

MUIZ staat voor Meldpunt Uitbraken Infectieziekten en BRMO (bijzonder resistente micro-organismen). Het doel van MUIZ is om vermijdbare infecties en/of verspreiding van BRMO-dragerschap te voorkomen bij verplaatsingen van cliënten of patiënten tussen zorginstellingen. Ook dient MUIZ als communicatiemiddel voor zorgprofessionals, waardoor communicatielijnen korter worden. Op dit moment worden artikel-26-meldingen aan de GGD nog regelmatig nagelaten. Als de meldingen gedaan worden, gebeurt dit telefonisch. MUIZ maakt het gemakkelijker om meldingen te doen op een geschikt tijdstip voor de melder en bevordert bewustzijn rondom infectieziektepreventie bij organisaties. MUIZ wordt door de GGD gefinancierd en aan zorginstellingen gratis aangeboden.

Organisaties die zijn aangesloten bij MUIZ informeren elkaar over (dreigende) uitbraken volgens uniforme meldingscriteria. Via MUIZ krijgt de GGD onder andere een duidelijk beeld van uitbraken en kan indien nodig actie ondernemen. MUIZ levert ook data voor surveillance. In 2022 werd actief contact opgenomen met verschillende zorginstellingen voor de implementatie van MUIZ. Ook voorlichting en training zijn onderdeel zijn van dit proces. In 2022 waren 3 grote zorginstellingen aangesloten en konden het systeem in gebruik nemen. In 2023 gaat het team IZB verder met de implementatie van MUIZ.

Week van de teek

Van 16 tot en met 20 mei 2022 vond de voorlichtingscampagne "de week van de teek" plaats. De campagne van GGD Flevoland richtte zich vooral op basisschoolleerlingen. Zij konden een prijs winnen met een teekwedstrijd, de drie winnaars kregen een verrassingspakket thuisgestuurd. Ook bezochten verpleegkundigen van IZB in totaal zes scholen waar ze gastlessen gaven over de teek. Dit waren twee scholen in Dronten, één in Zeewolde, één in Lelystad, één in Swifterbant en één op Urk. Er was meer interesse voor bezoek van de verpleegkundigen, maar in verband met tijdsgebrek konden niet alle scholen bezocht worden.

Op de bezochte scholen gingen de verpleegkundigen in gesprek over de teek, gaven zij uitleg over het verwijderen van de teek met een teekentang en konden de kinderen dit oefenen. De kinderen kregen een RIVM-filmpje over de teek te zien. Aan het eind van de gastlessen kregen ze een goodybag mee met daarin onder andere een teekentang, spiegeltje, badkamerhanger, informatiefolder en een notitieblokje.

TECHNISCHE HYGIËNEZORG

Technische hygiënezorg (THZ)

Om infectieziekten door bacteriën, virussen, schimmels en parasieten te voorkomen, geeft het team Technische Hygiënezorg van GGD Flevoland advies over hygiëne aan burgers, bedrijven en instellingen. Vanwege het hogere risico op infecties, controleert de GGD of hygiëne en veiligheidsrichtlijnen worden nageleefd bij onder andere seksinrichtingen, tatoeage- en piercingstudio's, asielzoekerscentra en op evenementen. Ook geeft het team advies over hygiëne en het voorkomen van infecties aan bijvoorbeeld zorginstellingen, kinderdagverblijven, organisaties, burgers, asielzoekerscentra en gemeenten.

Inspectiebezoeken asielzoekerscentra

Er zijn in 2022 vier reguliere inspectiebezoeken uitgevoerd bij asielzoekerscentra. Zo werden de opvanglocaties in Dronten, Luttelgeest, Almere en de opvang voor alleenstaande minderjarige asielzoekers in Kampen bezocht. Daarnaast werden er drie noodopvanglocaties van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) bezocht in Almere, Kampen en Biddinghuizen. Van alle bezoeken is een rapport opgesteld met de bevindingen en adviezen. Deze rapporten zijn naar de locatiemanagers en GGD GHOR Nederland verstuurd.

Samenwerking met zorgorganisaties VVT-sector

Twee zorgorganisaties verlengden hun samenwerkingsovereenkomst met de GGD voor begeleiding bij hygiëne en infectiepreventie. Deze zorgorganisaties bieden onder andere verpleeghuiszorg, wijkverpleging, tijdelijke opname en dagbesteding. In het kader van deze begeleiding zijn er audits uitgevoerd, scholingen gegeven aan diverse zorgmedewerkers en werden de organisaties van advies voorzien op het gebied van hygiëne en infectiepreventie.

Technische hygiënezorg (THZ)

Ook werden er plannen ontwikkeld om de samenwerking met zorgorganisaties die verpleeg- en thuiszorg aanbieden uit te breiden. Doel van dit project is dat de GGD de aankomende vijf jaar behoefte gestuurd bijdraagt aan de kwaliteit en deskundigheid op het gebied van hygiëne en infectiepreventie. De teams van infectieziektenbestrijding en technische hygiënezorg werken hiervoor nauw met elkaar samen.

ABR-zorgnetwerk

In samenwerking met het ABR-zorgnetwerk Noord-Holland/Flevoland organiseerde het team technische hygiënezorg op 30 maart 2022 in het WTC Almere een bijeenkomst over het voorkomen van infecties in de thuiszorg. Ongeveer 25 medewerkers in de thuiszorg hebben aan deze bijeenkomst deelgenomen. Tijdens de bijeenkomst werden onder andere de 'Veilige vijf' gepresenteerd, hygiëneadviezen voor de thuiszorg van het landelijk coördinatiecentrum voor hygiëne en veiligheid (LCHV) en werden diverse casussen met elkaar besproken.

Daarnaast werd er in samenwerking met de GGD Hollands Noorden en het ABR zorgnetwerk Noord-Holland/Flevoland een project gestart bij een thuiszorgorganisatie om de uitvoering van handhygiëne in de organisatie te verbeteren en te borgen. Medewerkers van de organisatie werden geschoold op het gebied van handhygiëne en het meten van compliance van handhygiëne. In 2023 worden de resultaten verwacht en zal de organisatie zelf onder andere een verbeterplan opstellen en opnieuw de compliance van de handhygiëne meten.

Samenwerkingsverband Opleidingskring Opleiding Deskundige Infectiepreventie

De GGD-en in Noord-Holland, Flevoland en Utrecht hebben gezamenlijk het initiatief genomen om een samenwerkingsverband op te zetten voor het opleiden van deskundigen Infectiepreventie. In september is de overeenkomst hiervoor getekend door de Directeuren Publieke Gezondheid (DPG-en) van de zeven GGD-en. Op dit moment loopt een aanvraag voor erkenning van het samenwerkingsverband en het praktijkleren bij het College Zorgopleidingen (CZO).

Technische hygiënezorg (THZ)

Seksbedrijven

In 2022 heeft het Team Technische Hygiënezorg inspecties uitgevoerd bij acht seksbedrijven, waarvan zes in Almere en twee in Lelystad. De seksinrichtingen werden geïnspecteerd aan de hand van de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid. Van de acht seksbedrijven voldeden vijf grotendeels aan de gestelde eisen vanuit de richtlijnen. Twee seksbedrijven behoefden extra aandacht en werden na de eerste inspectie en rapportage opnieuw geïnspecteerd. Eén seksbedrijf blijft extra aandacht nodig hebben.

Gemeentelijke noodopvang

Bij diverse gemeentelijke noodopvanglocaties werden in 2022 in totaal 9 hygiëne inspecties uitgevoerd, onder andere in Urk, Emmeloord, Almere, Dronten en Lelystad. De noodopvanglocaties dienen voor het opvangen van Oekraïense vluchtelingen en als overlooplocatie van het AZC in ter Apel.

Vergunningverlening tatoeëren en piercen en permanente make up

In 2022 zijn er in totaal 35 vergunningen verleend. Dit waren er minder dan in 2021 (51 vergunningen).

Per 1 januari 2022 was de nieuwe Europese norm (NEN-EN 17.169) van kracht. Ondernemers moesten vanaf die datum aan deze norm voldoen. De vergunninghouders die tot 1 januari 2022 werkten volgens de richtlijnen van het LCHV (Landelijk Coördinatiecentrum voor Hygiëne en Veiligheid) liepen tegen inhoudelijke wijzigingen en veranderingen aan. Dit riep vragen op en vroeg een gedeeltelijke verandering in de uitvoering en inrichting van de werkzaamheden.

35
vergunningen

Nieuwe norm
NEN-EN 17.169

15

permanente
make-up

16

tatoeëren

3

piercing

1
 +
combinatie

Technische hygiënezorg (THZ)

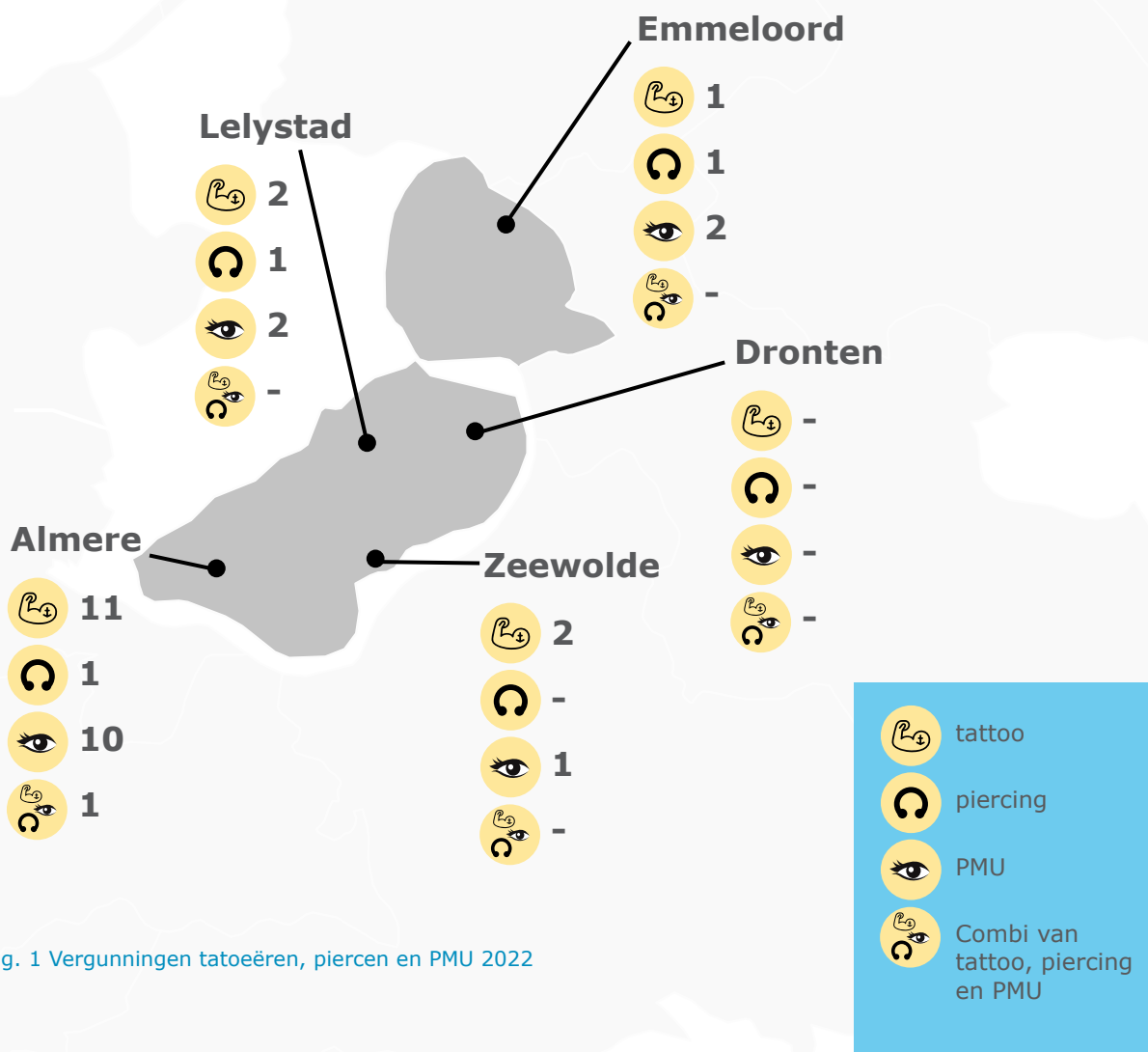

Fig. 1 Vergunningen tatoeëren, piercen en PMU 2022

Technische hygiënezorg (THZ)

Evenementen

In 2022 werd er door alle gemeenten weer moeiteloos een start gemaakt met evenementen. Er zijn 35 adviezen uitgebracht bij het aanvragen voor een vergunning voor een publieksevenement. Naast het geven van een advies, voert de GGD soms ook een inspectie uit tijdens het evenement. Dit gebeurt in ieder geval bij evenementen met middelgrote/grote risico's op het gebied van infectieziekten en/of waar een tattoo of piercingstudio gevestigd is. In 2022 zijn in totaal 15 controles uitgevoerd in Flevoland waarvan vier in gemeente Dronten, drie in gemeente Almere en acht in gemeente Lelystad. Op twee evenementen vond ook een controle voor Tattoo en Piercing plaats.

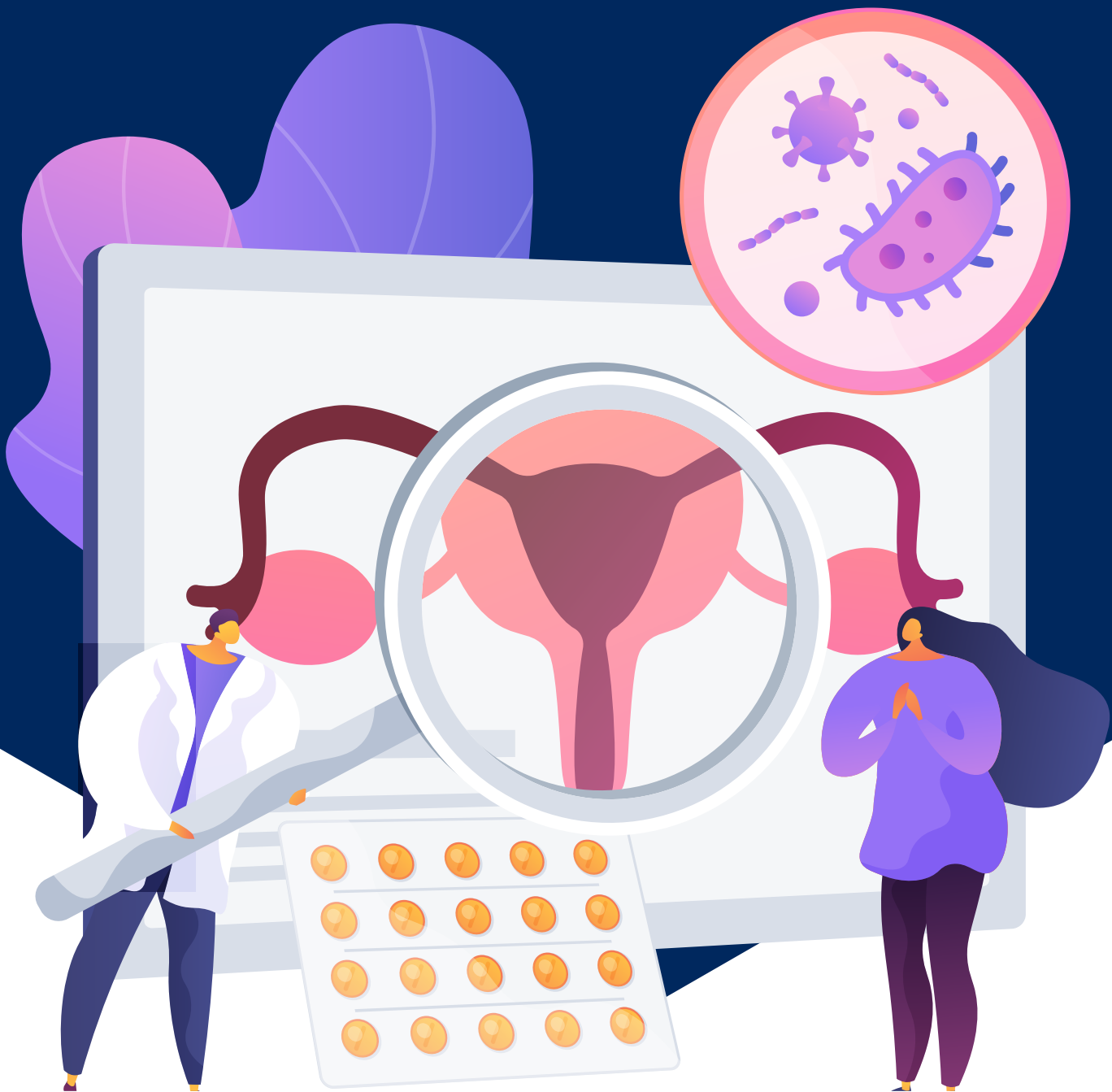
Advisering COVID-19

Diverse organisaties vroegen het team Technische Hygiënezorg in 2022 om advies met betrekking tot COVID-19. Dit betrof onder andere verpleeghuizen, gemeenten, scholen en asielzoekerscentra. De adviezen hadden betrekking op het (preventief) gebruik van mondneusmaskers, wel of niet mogen uitvoeren van contactberoepen, voorzorgsmaatregelen bij de controle van woningen van arbeidsmigranten, hygiënemaatregelen in gymzalen, tijdelijke vrijstellingen van desinfectiemiddelen en de maatregelen bij een besmetting met het COVID-19 virus op een asielzoekerscentrum.

Hygiëneaudits op de test- en vaccinatiestraten

Dit jaar zijn de hygiëne- en infectiepreventie audits uitgevoerd op de COVID-19 test- en vaccinatiestraten. Maatregelen zoals social distancing, het toepassen van handhygiëne, het juist gebruiken van persoonlijke beschermingsmiddelen en het reinigen en desinfecteren op de locatie werden beoordeeld. De bevindingen zijn mondeling en schriftelijk teruggekoppeld aan de managers van de test- en vaccinatiestraten.

CENTRUM SEKSUELE GEZONDHEID

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

Het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) van GGD Flevoland is een plek waar Flevolandse anoniem terecht kunnen voor advies en hulp bij een seksueel gezond leven. De hulpverlening is gericht op groepen die meer risico lopen op soa of seksualiteitsproblemen (hoogrisicogroepen). Bijvoorbeeld jongeren tot 25 jaar, mannen (of transgenders) die seks hebben met mannen (MSM) en sekswerkers. Opsporing en behandeling van soa dragen ook bij aan publieke gezondheidszorg doordat zij de samenleving beschermen tegen deze infectieziekten en de ziektelast. Daarnaast kunnen hoogrisicogroepen bij het CSG terecht voor vaccinaties (Hepatitis B) of medicijnen (PrEP en Pep ter voorkoming van hiv). Jongeren tot 25 jaar kunnen, behalve voor een soa-test, ook met seksualiteitsvragen terecht op het spreekuur seksuele gezondheid. Dit aanbod is landelijk bekend onder de naam Sense.

Seksuele gezondheid is niet alleen het voorkomen of behandelen van een soa of ongewenste zwangerschap. Het betekent ook dat seks plezierig en aangenaam is en zonder enige vorm van dwang, discriminatie of geweld ervaren wordt. Het CSG geeft voorlichting en behandeladviezen op maat. Zo nodig wordt doorverwezen naar een specialist of andere samenwerkingspartner. Daarnaast deelt het CSG haar expertise met organisaties die met dezelfde doelgroepen werken.

Soa consulten

De gratis (en anonieme) soa-test bij het CSG van GGD Flevoland is bestemd voor groepen met meer risico op soa of seksualiteitsproblemen. Op basis van een vraaggesprek en lichamelijk onderzoek wordt bepaald welke testen bij een cliënt afgenomen worden. Bij laagrisicogroepen wordt alleen op chlamydia en gonorrhoe getest. Bij hoog risicogroepen wordt ook op hiv en syfilis getest en eventueel op hepatitis B.

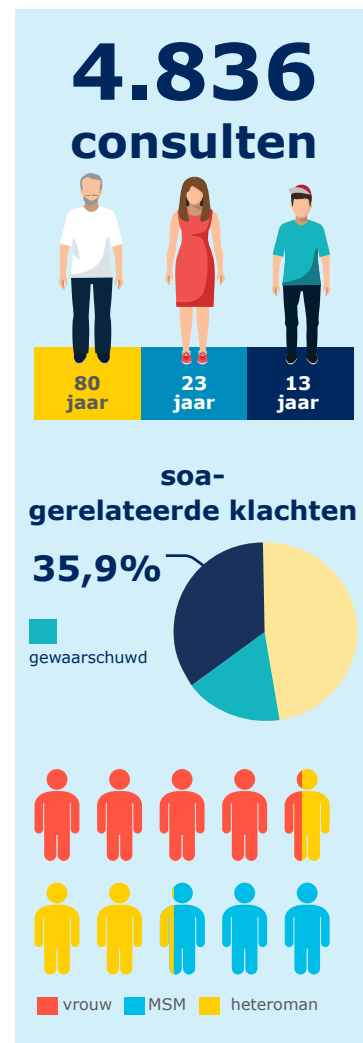
Resultaten en cijfers

- In 2022 werden 4.836 soa-consulten* uitgevoerd. Een stijging van 21,7% ten opzichte van 2021 (3.973). In de loop van 2022 is het aantal consulten verder uitgebreid, maar het aantal consulten zat in 2022 niet op het niveau als voor de COVID-19-pandemie. De gevolgen van COVID-19, minder personele inzet en de opschaling van de PrEP-regeling zorgden voor minder soa-consulten.

**CSG-consulten die gefinancierd worden via de ASG-regeling en PrEP-consulten die gefinancierd worden via de PrEP-regeling zijn voor deze analyses bij elkaar opgeteld.*

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

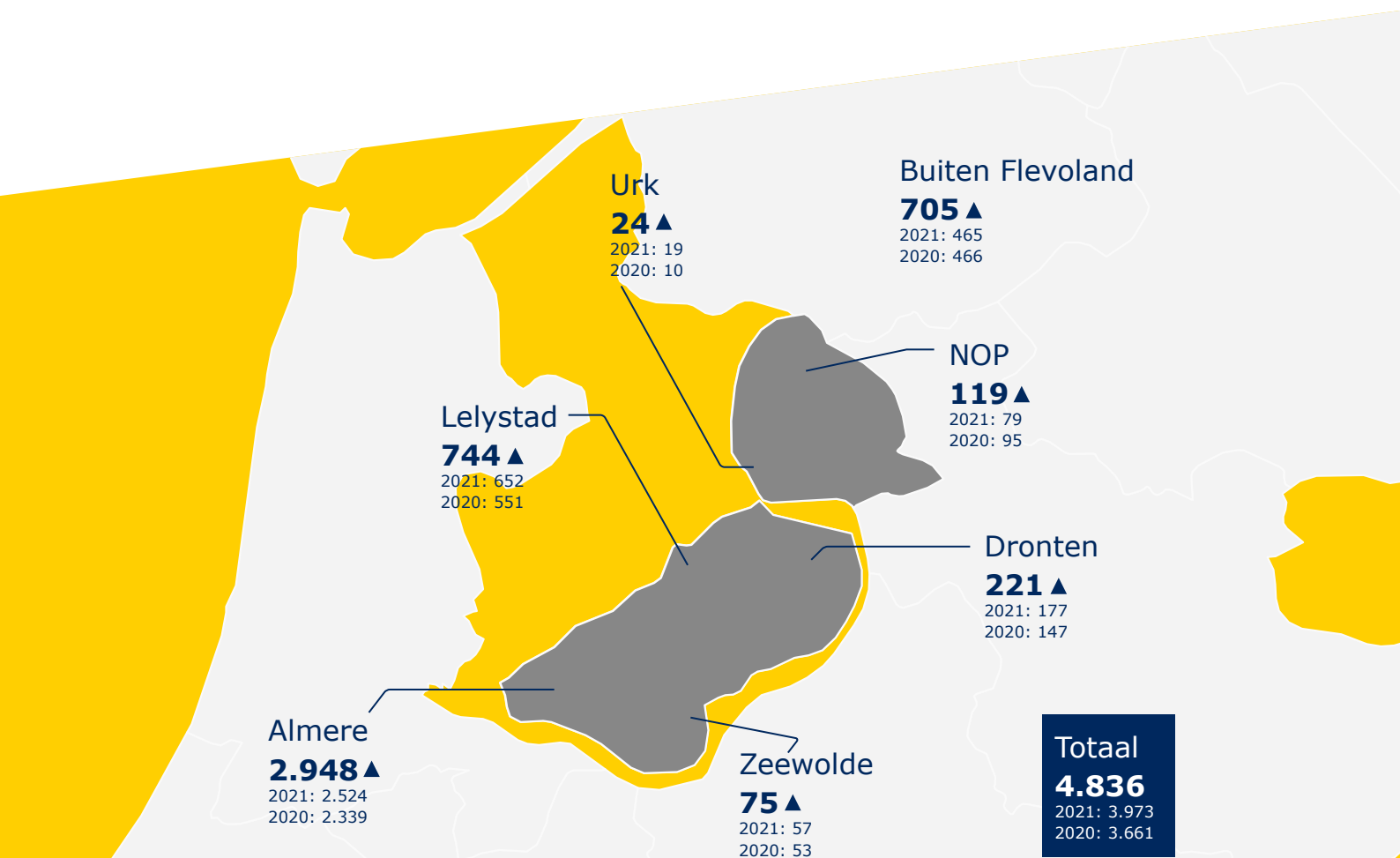
- De gemiddelde leeftijd van de cliënten was 29, de mediane leeftijd was 24. Dit is stabiel ten opzichte van het vorige jaren.
- Van de cliënten had 35,9% soa-gerelateerde klachten. Dit is vergelijkbaar met de situatie in 2021 (36,3%), maar hoger dan daarvoor. 15,9% was gewaarschuwd voor een soa (18,8% in 2021). In een deel van 2021 werden alleen hoogrisico cliënten gezien, waarbij de kans op het vinden van een soa groter is.
- Bij 13,3% van de consulten was de cliënt eerste-generatie afkomstig uit een soa endemisch gebied. 28% van de cliënten was tweede-generatie afkomstig uit een soa-endemisch gebied. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.
- Er zijn 146 consulten uitgevoerd bij sekswerkers (3% van het totaal aantal consulten). Dit is stabiel ten opzichte van 2021, maar nog steeds veel lager dan voor de COVID-19-pandemie.
- Van alle bezoekers was 43,3% vrouw en 56,7% man. Van de mannen was 58,1% MSM (32,9% van alle consulten). Hierbij zien we een toename van het aandeel van MSM in de consulten. Dit hangt naar verwachting samen met de PrEP-zorg die verder is opgeschaald in 2022.

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

Consulten van inwoners buiten Flevoland

In totaal werden er 705 consulten uitgevoerd bij cliënten die niet in Flevoland woonden. Het merendeel hiervan (97%) betreft cliënten uit de regio Gooi & Vechtstreek. Sinds 2019 heeft GGD Gooi & Vechtstreek één dagdeel per week een eigen CSG-spreekuur. Voor de uitvoering hiervan wordt samengewerkt met GGD Flevoland, zowel voor medische supervisie als administratieve ondersteuning. Op het spreekuur in Bussum kunnen alleen inwoners van de regio Gooi & Vechtstreek zonder klachten terecht, zodat geen fysieke beoordeling door een arts nodig is. Cliënten met klachten kunnen een afspraak maken in Flevoland. In dit verslag zijn alleen cliënten uit Gooi & Vechtstreek meegeteld die een locatie van GGD Flevoland bezochten.

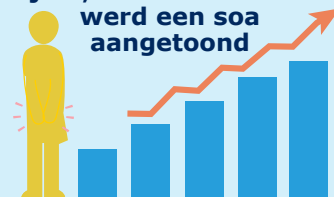

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

Trends soa-cijfers

- In 17,6% van de soa-consulten werden één of meerdere soa's aangetoond in 2022. Dit noemen we het vindpercentage. In 2021 was het vindpercentage 17,2%. Het vindpercentage onder 25 jaar is in 2022 ook weer iets gestegen van 18,3% in 2021 naar 19,9% in 2022.
- Net als in voorgaande jaren bleef chlamydia de meest gevonden soa. In 2022 werd deze in 13% van de consulten geconstateerd. In 2021 was dit bij 13,4% van de consulten (in 2020 bij 16,3%).
- In 2022 werd bij 4,8% van de consulten gonorrhoe aangetoond, ten opzichte van 4% in 2021.
- Het aantal syfilis-infecties was in 2022 bijna net zo hoog als in 2021 (1,8% versus 2%). Dit past bij signalen dat het risicogedrag onder MSM weer gelijk was aan voor COVID-19.
- Het aantal aangetoonde infecties hepatitis-B bleef iets lager ten opzichte van de periode vóór corona. Dit is in lijn met de landelijke daling van het aantal meldingen deze infectieziekte.
- In 2022 werd bij zes cliënten een nieuwe hiv-infectie aangetoond. Geen van deze cliënten stond op de PrEP-wachlijst. Wel is er een verdere toename van het aantal MSM dat PrEP tegen hiv slikte. Dit betekent dat een deel van de cliënten met een hoogrisicoprofiel beschermd is tegen hiv.

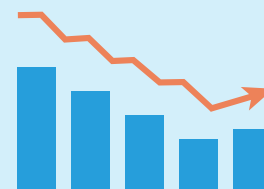
Bij 17,6% van consulten werd een soa aangetoond

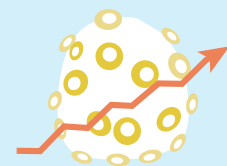
Meest gevonden: chlamydia

Aantal gonorrhoe-infecties stijgt licht

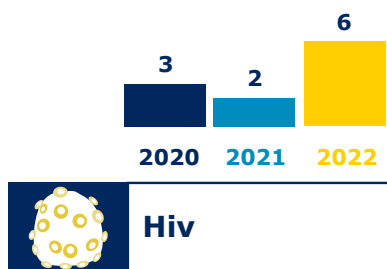
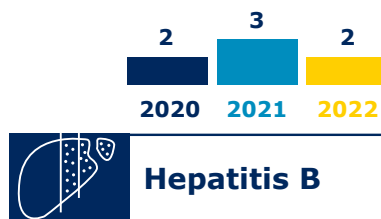
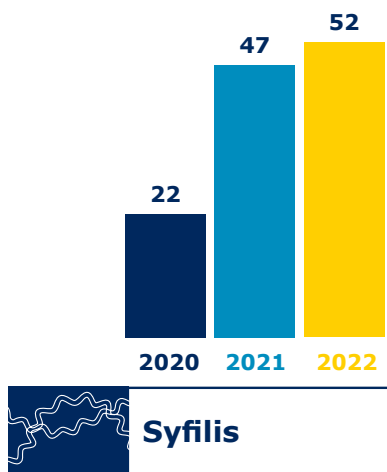
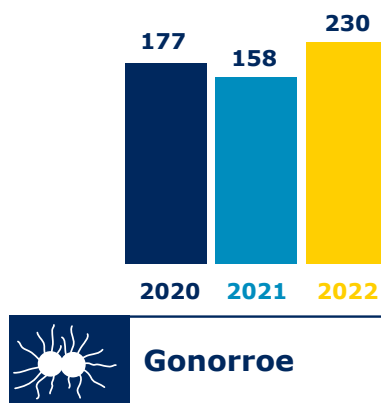
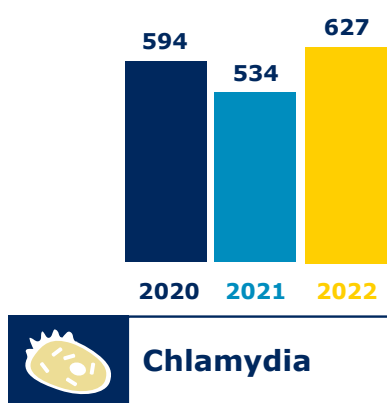

Aantal hiv infecties stijgt

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

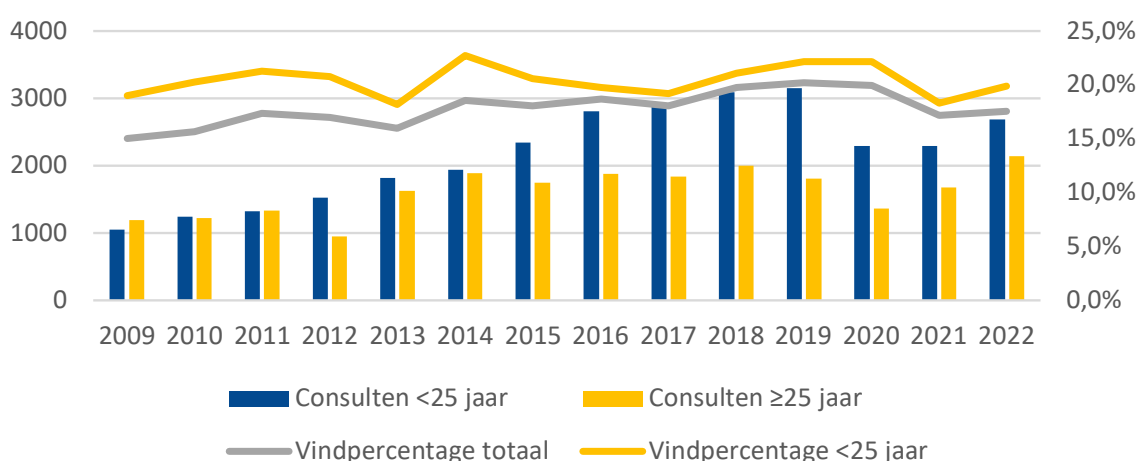
Absoluut aantal aangetoonde soa in 2020-2022

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

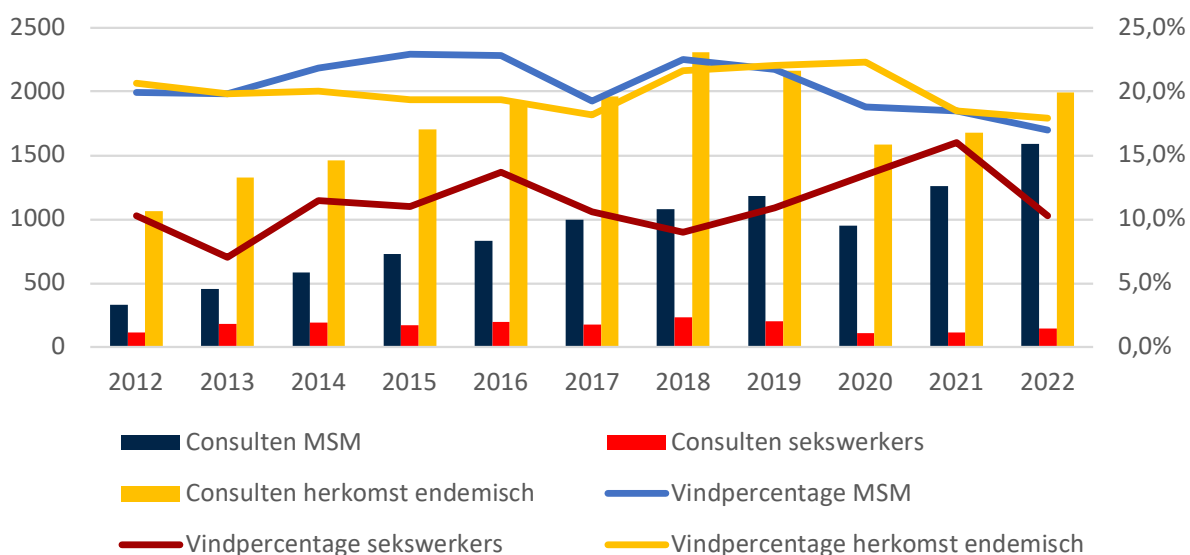
Trends over meerdere jaren

- Het aantal consulten onder 25 jaar nam in 2022 opnieuw toe (2.689) ten opzichte van 2021 (2.295), zie grafiek 1. De cijfers van 2022 zijn net als die van afgelopen 2 jaar lastig te plaatsen binnen trends over meerdere jaren voor de COVID-19-pandemie.
- Ook bij jongeren onder de 25 jaar is het vindpercentage van soa's gedaald (19,9% in 2022) ten opzichte van voor COVID-19. Het percentage steeg wel ten opzichte van 2021 (18,3%). Net als voorgaande jaren was het vindpercentage bij deze groep hoger dan het vindpercentage van het totaal aantal consulten. Het afgelopen jaar werd ondanks de daling bij meer dan 536 jongeren in 2022 een soa aangetoond (in 2009 bij 200 jongeren).
- Onder MSM werd een daling gezien van het vindpercentage (17% in 2022) ten opzichte van 2021 (18,5%). Bij cliënten uit een soa-endemisch land werd wederom meer daling gezien dan bij de gehele populatie die het CSG bezocht. Het vindpercentage bij sekswerkers liet een verdere stabilisatie zien. Dit laatste is echter gebaseerd op een fors kleiner aantal consulten (zie grafiek 2).
- Bij de gewaarschuwde cliënten of die met soa-gerelateerde klachten, is het vindpercentage gestabiliseerd ten opzichte van 2021 (zie grafiek 3).

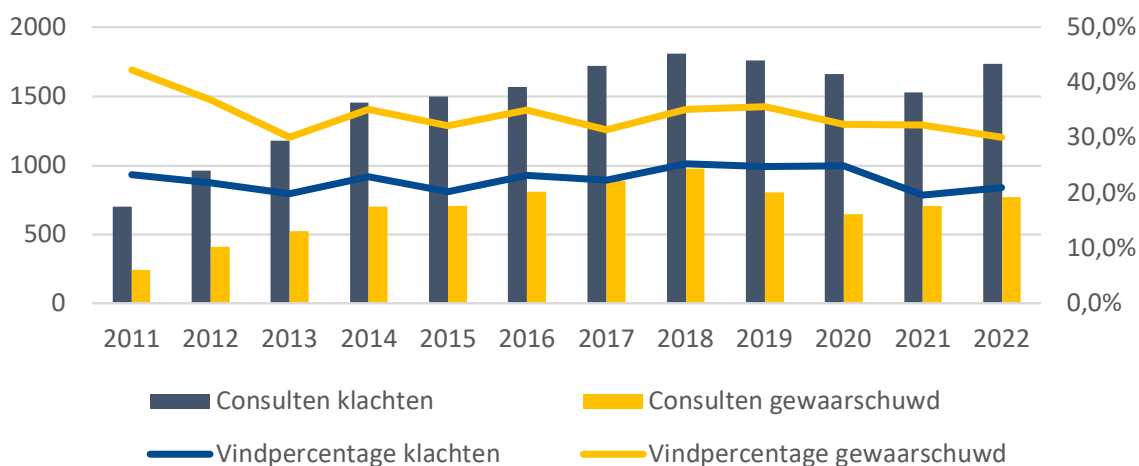

Grafiek 1. Soa-consulten, vindpercentage naar uitgesplitst leeftijd <25 jaar versus >25 jaar

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

Grafiek 2. Soa-consulten naar MSM, sekswerkers en cliënten afkomstig uit een soa-endemisch gebied (2012-2022)

Grafiek 3. Soa-consulten vanwege klachten en waarschuwing

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

PrEP

PrEP (Pre Exposure Profylaxe) is een medicijn om hiv te voorkomen. In augustus 2019 werd landelijk een PrEP pilot van 5 jaar gestart, waar GGD Flevoland aan deelneemt. De pilot is bedoeld voor de MSM groep, die een groot risico loopt op infectie met hiv. Aan de pilot kunnen landelijk maximaal 8.500 mensen meedoen, zij krijgen PrEP en PrEP-zorg van de GGD (testen op soa en de werking van de nieren). Het plafond van maximaal 238 cliënten die PrEP-zorg krijgen, is in 2022 bereikt. Meer cliënten mag GGD Flevoland niet toelaten. In 2021 waren dit er nog 182, de regeling werd landelijk toen uitgebreid van 6.500 naar 8.500 plekken. Bij GGD Flevoland is de wachtlijst opgelopen naar meer dan 70 personen. Er is een risico dat deze mensen tijdens hun wachtperiode een hiv-infectie oplopen. Een deel van de mannen uit de risicogroep (landelijk naar schatting 5.500 mensen) kan momenteel dus geen gebruikmaken van de vergoedingsregeling voor PrEP-zorg.

Omdat bij veel GGD'en het maximale aantal PrEP-clieënten bereikt is, ontstaan er verschillen in toegang tot zorg in verschillende GGD-regio's. Mensen die niet in aanmerking komen voor PrEP-verstrekking en PrEP-zorg via de GGD kunnen PrEP op recept via de huisarts krijgen.

Aantal PrEP-consulten

Bij de start met PrEP heeft een cliënt eerst een intakegesprek, hierna geldt het advies om iedere 3 maanden te komen voor een follow-up consult. In 2022 zijn er 741 PrEP gerelateerde consulten geregistreerd, in 2021 waren dit er 517. In de loop van 2021 en 2022 zijn er meer cliënten opgenomen in de PrEP-regeling waardoor ook het aantal PrEP-consulten toenam. De meerderheid van deze consulten waren follow-up afspraken. Het verloop van cliënten dat plaatsvond, was meestal vanwege verhuizing van bestaande cliënten. Hierdoor ontstond ruimte voor nieuwe cliënten.

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

Hepatitis B vaccinatieprogramma voor risicogroepen

In het landelijke Hepatitis B-vaccinatieprogramma worden sekswerkers en MSM gratis gevaccineerd tegen hepatitis B. In 2022 kregen in Flevoland 275 MSM en 27 sekswerkers een eerste hepatitis B vaccinatie. Deze vaccinaties worden zowel bij de GGD als op externe locaties gegeven. Dit is licht toegenomen in vergelijking met 2020 maar weer veel minder dan voor COVID-19. In 2020 en 2021 werd er door de CSG-verpleegkundigen niet buiten de GGD gevaccineerd.

Sense

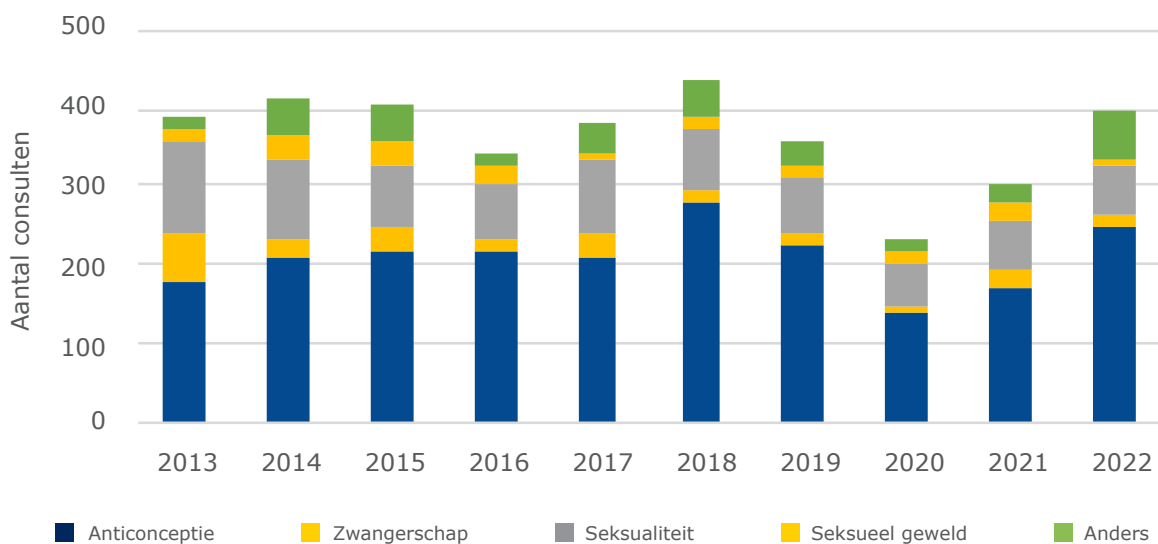
Naast de soa-consulten, biedt het CSG aanvullende seksualiteitshulpverlening aan jongeren tot 25 jaar. Binnen een consult worden één of meerdere onderwerpen of problemen met betrekking tot seks besproken.

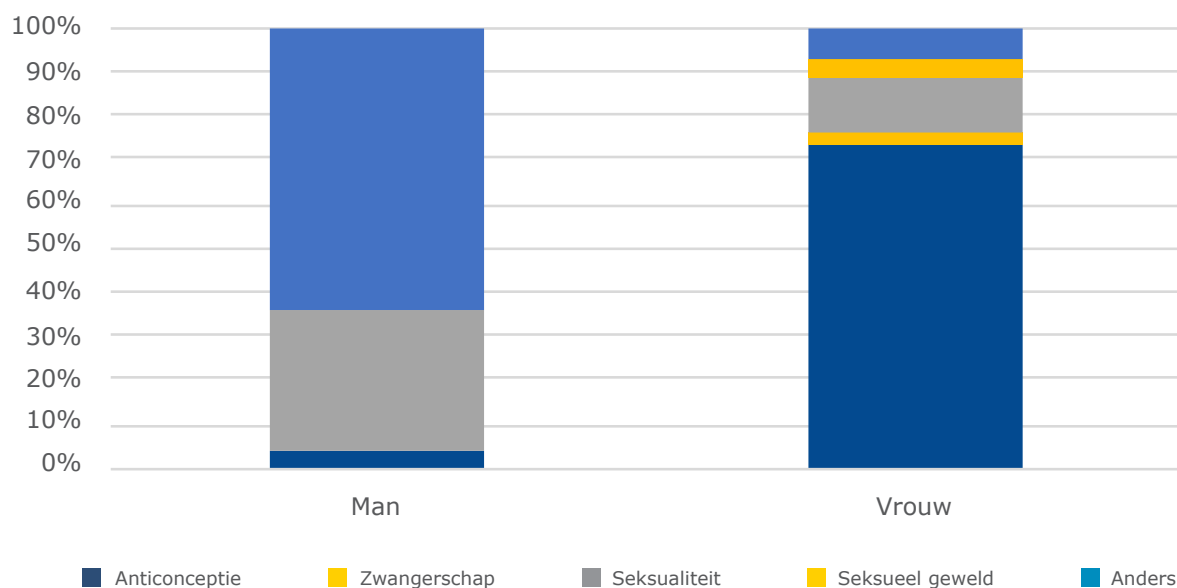
In 2022 zijn 401 Sense-consulten geregistreerd. Dit is een stijging van 24,6% ten opzichte van het aantal geregistreerde consulten in 2021. Het niveau SENSE-consulten is nu vergelijkbaar met voor de COVID-19-pandemie. Het overgrote deel vindt plaats bij meisjes (84,5%). Van de 339 consulten bij meisjes had 73,2% betrekking op anticonceptie. Bij jongens werden het meest seksualiteit gerelateerde onderwerpen besproken.

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

Grafiek 4. Aantal sense-consulten uitgesplitst naar onderwerp

Grafiek 5. Verdeling van onderwerpen van sense-consulten uitgesplitst naar geslacht

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

Groepsvoorlichting aan jongeren

In 2022 legde het CSG contact met verschillende jongerenorganisaties. Met als doel de samenwerking te verbeteren, groepsvoorlichting aan jongeren aan te bieden en om het Centrum Seksuele Gezondheid en Centrum Seksueel Geweld op de kaart te zetten. Vanwege beperkte formatie van personeel ten behoeve van preventie moest een keuze gemaakt worden in alle aanvragen. Met vijf organisaties vond een kennismakingsgesprek plaats. Daarnaast hebben de CSG-verpleegkundigen vijf groepsvoorlichtingen gegeven aan MBO-scholen en of jongerenorganisaties.

Communicatie CSG

In 2022 werd het Centrum Seksuele Gezondheid van september tot en met december tijdelijk ondersteund door een communicatieadviseur. Het communicatiebeleid en alle communicatie-uitingen werden herzien en vernieuwd. Met als uitkomst:

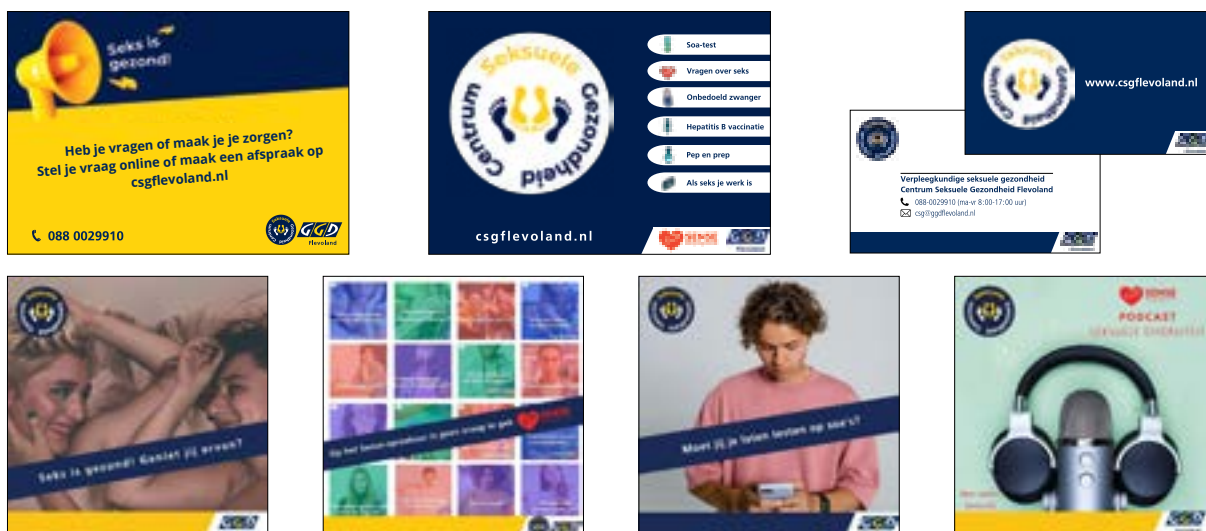

- Een nieuw CSG logo, aansluitend op de herkenbare huisstijl van GGD Flevoland.

Alle communicatie-uitingen zijn aangepast in deze nieuwe huisstijl.

- Een vernieuwde website CSGflevoland.nl
- Een communicatiecampagne voor meer naamsbekendheid en bekendheid van de dienstverlening, bestaande uit:
 - Filmpjes over een soa-consult, straatinterviews over soa's en het CSG
 - Een social media campagne gericht op praktijkgeschoolde jongeren
 - Een contentkalender met social-post voor alle doelgroepen
 - Een persbericht in het kader van de week van de liefde
 - Een update naar alle netwerkpartners

Resultaten en cijfers van Centrum Seksueel Gezondheid Flevoland

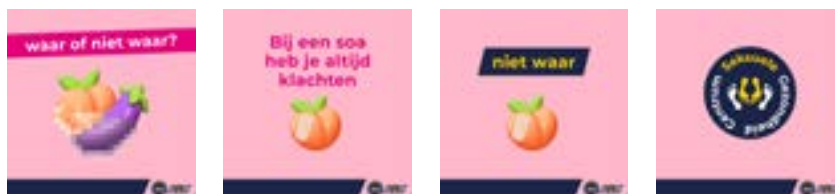

Resultaten

De communicatiecampagne, met name de betaalde social media campagne, zorgde voor meer bekendheid van het CSG Flevoland en een stijging in het webbezoek aan Csgflevoland.nl.

- Het totale bereik van de betaalde social media campagne was 59.000 personen, deze hebben de advertentie minimaal 1x gezien
- Verdeling tussen de platformen Facebook (19.000) en Instagram (40.000).
De doelgroep zit dus duidelijk meer op Instagram
- Verdeling m/v is m 44%, V56%

- Leeftijdsverdeling
 - 13-17 jaar 16%
 - 18 - 24 jaar 74%
 - 25 - 10%

- >350x doorgeklikt naar de website

Doelstelling was zoveel mogelijk mensen uit de doelgroep bereiken en bekendheid opbouwen, met dit aantal wist het CSG een groot deel van de jeugd van Flevoland te bereiken.

Centrum Seksueel Geweld

CENTRUM SEKSUEEL GEWELD

Centrum Seksueel Geweld Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) Flevoland & Gooi en Vechtstreek maakt onderdeel uit van een landelijk dekkend netwerk van 16 centra. De verschillende centra bieden allemaal dezelfde hulpverlening op basis van landelijk opgestelde kwaliteitscentra. CSG Flevoland & Gooi en Vechtstreek is opgezet ter verbetering van de hulpverlening voor slachtoffers van seksueel geweld woonachtig in regio Flevoland & Gooi en Vechtstreek. Het CSG biedt vanaf haar opening op 21 maart 2016 geïntegreerde, multidisciplinaire hulpverlening voor slachtoffers van acuut seksueel geweld. Medische, psychologische en forensische disciplines bieden samen zorg en onderzoek op één locatie. Ook krijgt ieder slachtoffer een casemanager toegewezen, die de zorg coördineert.

CSG Flevoland & Gooi en Vechtstreek is een samenwerkingsverband tussen verschillende convenantpartners: GGD Flevoland, Politie Midden Nederland, Flevoziekenhuis, Veilig Thuis Flevoland, Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek, GGZ Centraal, Fornhese en Slachtofferhulp Nederland. Daarnaast zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt met 's Heerenloo. GGD Flevoland is coördinator van het CSG en is verantwoordelijk voor het casemanagement.

Verleende zorg in 2022

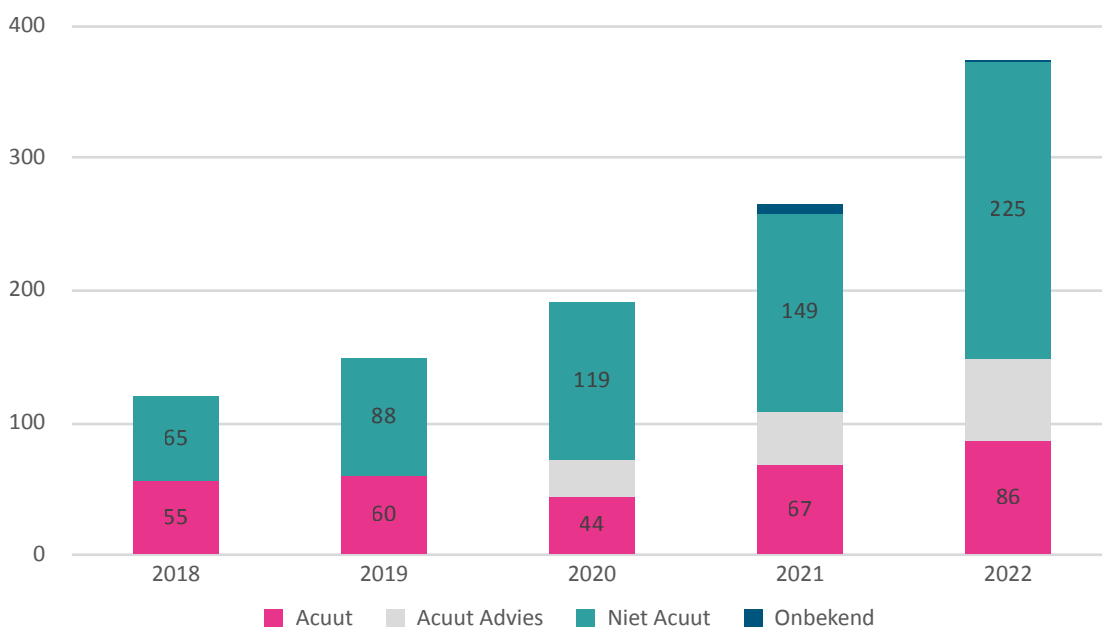
In 2022 is in 375 gevallen zorg verleend of advies gegeven door CSG Flevoland & Gooi en Vechtstreek (grafiek 1). Er was een evidente stijging (29%) van het aantal meldingen ten opzichte van 2021 (zie grafiek 1). Bij alle drie de indicatoren is sprake van toename van het aantal meldingen, respectievelijk 34% voor niet acuut, 33% voor acuut advies en 22% voor acute meldingen.

Het is niet goed te verklaren waardoor de stijging veroorzaakt wordt. De landelijke aandacht voor het onderwerp maar ook de piketregeling, landelijke PR-activiteiten en de naamsbekendheid van het CSG zijn waarschijnlijk van invloed. Het sluit aan bij het landelijke beeld, slachtoffers en professionals weten het Centrum Seksueel Geweld beter te vinden. Overigens is de landelijke stijging van het aantal meldingen, met 54%, nog veel hoger dan in onze regio. De grotere landelijke toename kan wellicht deels verklaard worden uit het feit dat er een grote toename is geweest (75%) van het gebruik van de landelijke chatfunctie van het CSG.

Centrum Seksueel Geweld Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Per mei 2021 beschikt CSG Flevoland & Gooi en Vechtstreek over een 24-uurs beschikbaarheidsdienst voor acute CSG-meldingen. Tijdens de beschikbaarheidsdienst is de casemanager dag nul opvang 24/7 telefonisch bereikbaar voor meldingen en inzetbaar ter ondersteuning van het slachtoffer bij het forensisch medisch onderzoek in het Flevoziekenhuis. In 2022 bedroeg het totaal aantal inzetten buiten kantoor tijd 62 meldingen. Bij 31 meldingen is sprake van fysieke inzet: ondersteuning bij het forensisch medisch onderzoek in het Flevoziekenhuis.

Grafiek 1: Totaal aantal aangemelde slachtoffers per periode (in vergelijking met voorgaande jaren).

Acuu: seksueel geweld vond maximaal 7 dagen geleden plaats. Doelgroep CSG.

Acuu advies: seksueel geweld vond maximaal 7 dagen geleden plaats. Wel advies gegeven, maar er vond echter geen casemanagement en/of medische zorg plaats. In 2020 heeft er een landelijke wijziging plaatsgevonden in de registraties van casussen. Naast 'acuu' en 'niet-acuu' is er een derde categorie bijgekomen, 'acuu advies'. Deze categorie viel in voorgaande jaren onder 'acuu'.

Niet-acuu: seksueel geweld vond meer dan 7 dagen geleden plaats.

Centrum Seksueel Geweld Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Het CSG richt zich primair op hulpverlening aan slachtoffers van acute gevallen van seksueel geweld (<7 dagen geleden). In tabel 1a & 1b is meer informatie te vinden over de slachtoffers die zijn aangemeld in 2022. Slachtoffers van niet-acute gevallen van seksueel geweld die zich melden bij CSG Flevoland & Gooi en Vechtstreek krijgen niet standaard een casemanager toegewezen. Hierbij vindt een beoordeling plaats van welke zorg iemand nodig heeft en zoekt. In subacute gevallen (<4 weken) wordt regelmatig gekozen om wel een deel van het casemanagement aan te bieden. In andere gevallen wordt iemand begeleid naar reguliere zorg en hulpverlening. Derhalve is er over de groep slachtoffers van niet recent seksueel geweld minder achtergrondinformatie beschikbaar in de registratie.

In 2022 is het aantal acute meldingen dat leidt tot een traject met casemanagement (58%) relatief iets afgenomen ten opzichte van in 2021 (61,5%). Absoluut nam het aantal wel toe. Mogelijk is de relatieve afname te verklaren door het feit dat professionals het CSG beter weten te vinden; we zien een stijging van het aantal keren dat zij contact opnemen (zie grafiek 2). Als professionals bellen, betreft dit vaak een adviesvraag die niet leidt tot een traject met casemanagement, omdat de zorg verder goed geborgd is.

Wie neemt als eerste contact op met het CSG?		
	2022	2021*
Professional	33%	25%
Sociale omgeving	22%	18%
Slachtoffer	45%	56%

Grafiek 2: Procentuele verdeling van melders CSG (eerste contactopname), van acute gevallen

Gemiddelde leeftijd	19 (range 2-75jr)
Minderjarig (<18 jaar)	39%
Vrouw	86%
Man	14%
Casemanagement ontvangen	58%

Figuur 1a: Kenmerken acute slachtoffers (acuut + acuut advies) (n=148)

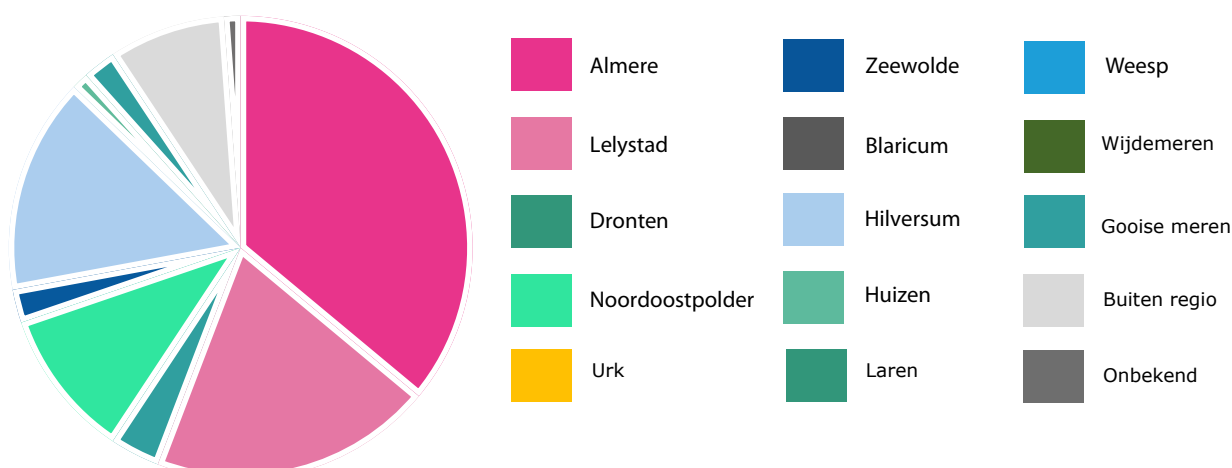
Eerder seksueel geweld	21%
Veilig Thuis betrokken*	14%
Medische zorg ontvangen binnen CSG (acuut en niet acute fase)	76%
FMO (forensisch medisch onderzoek) ondergaan	42%
Aangifte gedaan (volgens slachtoffer)	29%
Indicatie traumabehandeling	30%

Figuur 1b: Kenmerken acute slachtoffers met casemanagement (n=86)

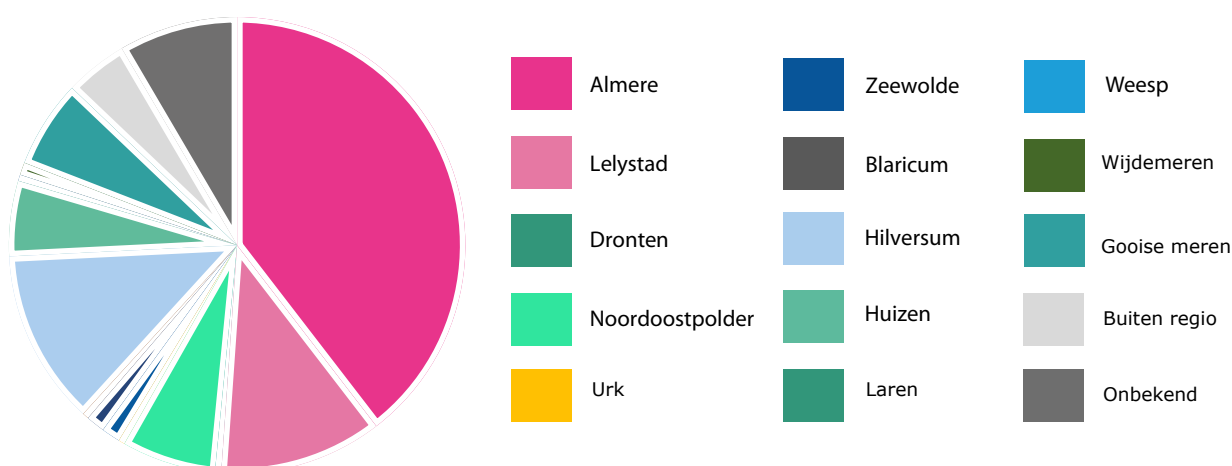
* Het gaat hier om alle betrokkenheid van Veilig Thuis. Het kan zijn dat Veilig Thuis al betrokken was op het moment van aanmelding of dat de casemanager Veilig Thuis betrokken heeft tijdens casemanagement.

Centrum Seksueel Geweld Flevoland & Gooi en Vechtstreek

In grafiek 3 en 4 is te vinden wat de herkomst is van de meldingen. Slachtoffers ontvangen in de acute setting altijd zorg van het dichtstbijzijnde centrum. Wanneer iemand buiten het eigen verzorgingsgebied woont, wordt verdere zorg over het algemeen overgedragen naar het centrum daar. Het aantal meldingen bij CSG Flevoland & Gooi en Vechtstreek verhoudt zich enigszins tot de grootte van de betreffende gemeenten. Relatief gezien zijn er in Flevoland meer acute meldingen dan in de regio Gooi en Vechtstreek.

Grafiek 3: Aantal meldingen van acut seksueel geweld 2022

Grafiek 4: Aantal meldingen van niet-acut seksueel geweld 2022

REIZIGERS- ADVIES EN VACCINATIES

Reizigersadvies en vaccinaties

Bij het team reizigerszorg van GGD Flevoland kunnen reizigers terecht voor persoonlijk gezondheidsadvies en de juiste vaccinaties voordat zij op reis gaan. Niet alleen op tropische bestemmingen, maar ook dicht bij huis, in populaire vakantiebestemmingen als Egypte, Turkije en Kroatië lopen reizigers het risico besmet te raken met een infectieziekte, of een infectieziekte mee terug te nemen naar Nederland.

Terug naar normaal na de COVID-19 pandemie

De eerste 3 maanden van 2022 stonden voor het reizigerszorg team in het teken van teruggaan naar 'normaal' na de COVID-19 pandemie. COVID-19 nam af en de vraag naar reizigersadvies en het aantal bezoekers nam toe. De reizigersadviseurs konden hun taken voor de corona-organisatie afbouwen en de beschikbare tijd weer opvullen met reizigersadvisering.

De reisbeperkingen van veel landen werden in 2021 al opgeheven. Wel bleef het begin 2022 spannend of de COVID-19 pandemie in volle heftigheid terug zou komen waardoor de grenzen weer dicht konden gaan. Daarnaast was de verwachting dat het aantal reizigers nog even laag zou blijven, door de verwarring en problemen rondom de registratie van COVID-19 vaccinaties en herstelbewijzen. Dit bleek niet het geval, in 2022 bleef de vraag naar reizigersadvisering en vaccinaties toenemen.

Inhaalgolf van reizigersvaccinaties

Na de zomer van 2022 leek een inhaalgolf te ontstaan van reizigers die de reis uit hadden gesteld wegens COVID-19. Door de enorme vraag naar reizigersadvies en vaccinatie ontstond landelijk een wachttijd van meerdere weken voordat een reiziger terecht kon voor een consult. Door de flexibele contracten, afname van de COVID-19 taken en inzet van nieuwe artsen en verpleegkundigen, was team reizigers in staat meerdere spreekuren te openen. De wachttijd bij GGD Flevoland bleef daarmee beperkt tot maximaal enkele dagen. Cliënten uit heel het land kwamen bij GGD Flevoland voor advies. De feedback van deze klanten was positief, zij kwamen terug voor vervolgvaccinaties en zelfs voor advies over een nieuwe reis. De vraag naar reizigersadvies en vaccinatie zette het hele jaar 2022 door. Studenten gingen weer op stage in het buitenland en zakelijke reizigers bezochten na twee jaar online vergaderen hun locaties in het buitenland weer.

Reizigersadvies en vaccinaties

Projecten

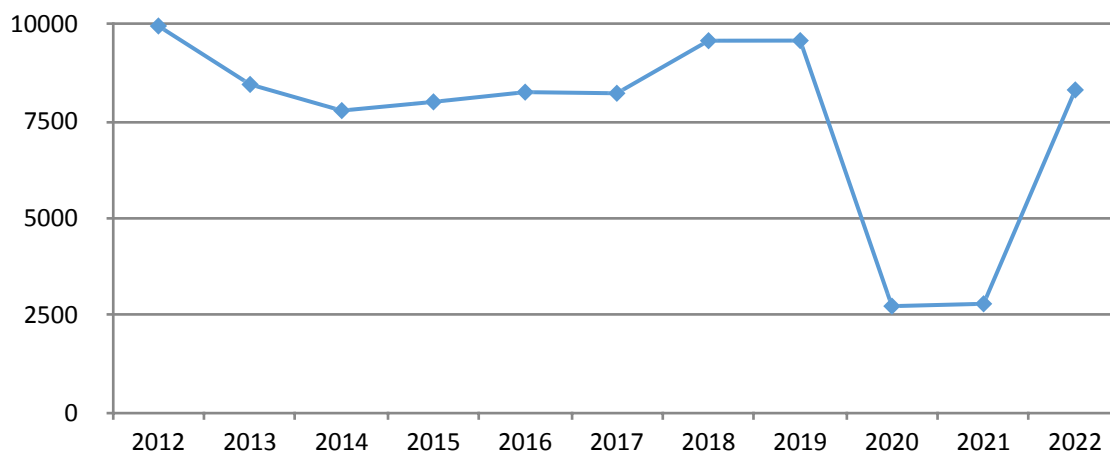
Op het gebied van projecten werd in 2022 geïnvesteerd in de relatie met het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO) en Hoger Beroepsonderwijs (HBO) in de regio. De eerste contacten met het MBO en HBO van het Aeres college zijn gelegd. Dit leidde tot een voorlichtingsavond waarin studenten informatie kregen over wat wel en niet te doen tijdens een buitenland stage. Voor 2023 worden afspraken gemaakt om op een vast moment studenten die op buitenlandstage gaan, voorlichting te geven.

8.303
consulten

Aantal bezoekers reizigersspreekuren

In 2022 zijn er 8.303 vaccinatie consulten uitgevoerd op de diverse locaties van de GGD Flevoland. Dit was 2.806 in 2021. (Grafiek 1). Het aantal bezoekers is enorm toegenomen.

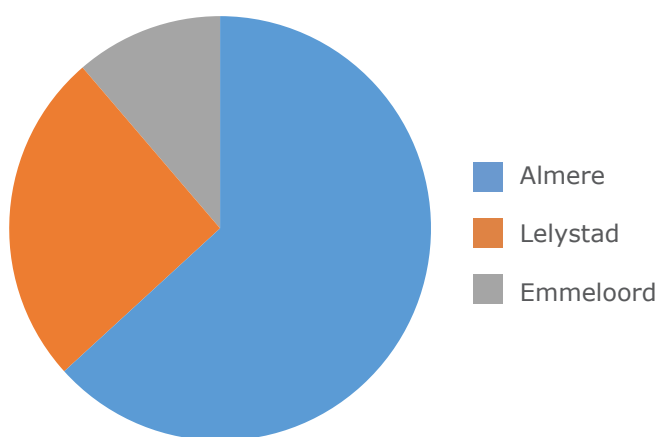

Grafiek 1. Aantal bezoekers 2012-2022

Reizigersadvies en vaccinaties

Verdeling bezoekers naar bezochte locaties in 2022

Het merendeel van de bezoekers van het reizigersspreekuur kwam net als afgelopen jaren uit Almere. GGD Flevoland heeft spreekuren in Almere, Lelystad en Emmeloord. In 2022 zijn er van het totaal bezoekers in Flevoland 63% op locatie in Almere (5.250), 26% in Lelystad (2.113) en 11 % in Emmeloord (939) gezien (Grafiek 2).

Grafiek 2. Verdeling bezoekers naar bezochte locaties in 2022

Aantal eerste consulten

Het aantal eerste consulten in 2022 was 6.685. Dit was 1.968 in 2021 (Grafiek 3). Eerste consulten betreffen klanten die voor een nieuwe reis bij de GGD komen.

Aantal herhalingsconsulten

Het aantal herhalingsconsulten was 1.618 in 2022 en 838 in 2021. Herhalingsconsulten zijn consulten van cliënten die komen om een vervolg te geven aan een vaccinatieserie.

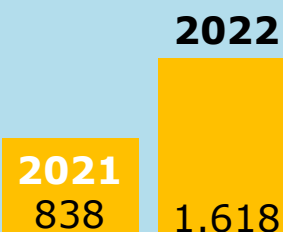
Totaal aantal vaccinaties

In 2022 werden in totaal 11.752 vaccinaties gezet, dit was 3.548 in 2021. (Grafiek 4).

6.685
eerste
consulten

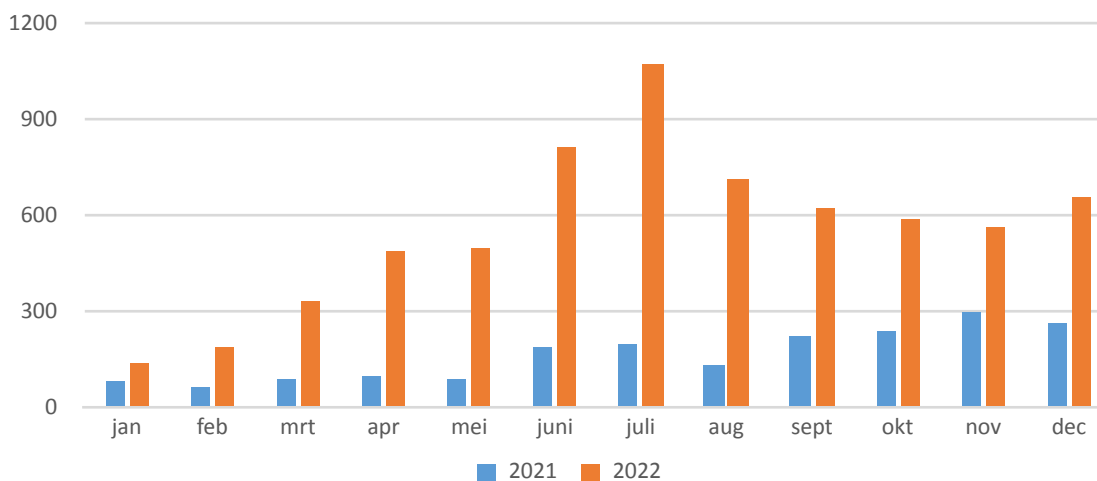
Totaal aantal
herhalingsconsulten

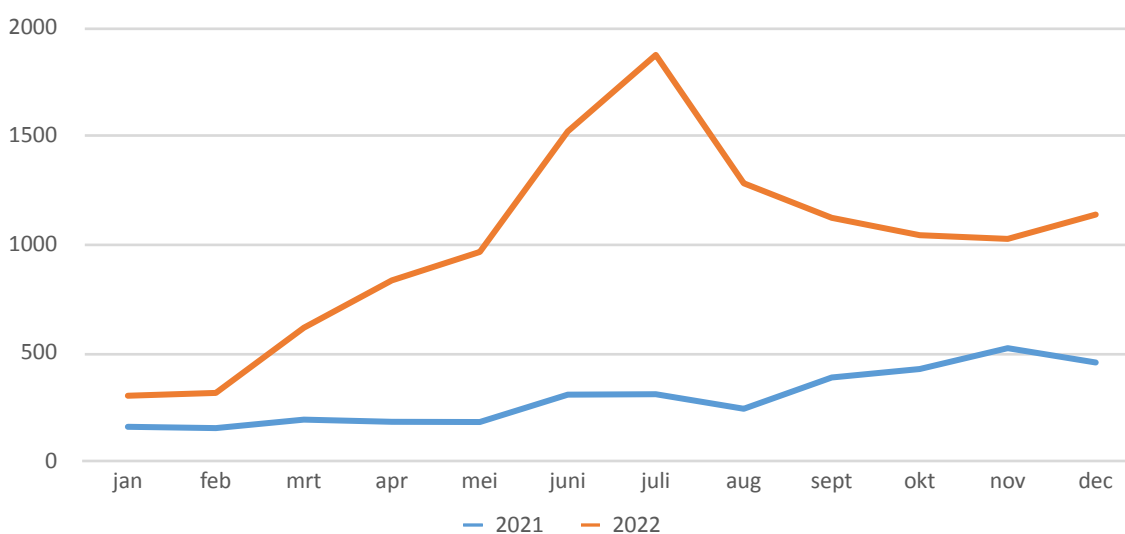
Totaal aantal
vaccinaties

Reizigersadvies en vaccinaties

Grafiek 3. Aantal eerste consulten 2021-2022 verdeeld over het jaar

Grafiek 4. Aantal vaccinaties 2021-2022 verdeeld over het jaar

TUBERCULOSE- BESTRIJDING

Tuberculosebestrijding

Het team Tuberculosebestrijding van GGD Flevoland onderzoekt of mensen besmet zijn met de tuberculosebacterie of de ziekte Tuberculose (TBC) hebben. Zo nodig worden deze mensen ook door het team Tuberculosebestrijding behandeld. TBC is een infectieziekte, veroorzaakt door de bacterie Mycobacterium Tuberculosis. De meest voorkomende vorm is longtuberculose. De bacterie komt ook voor in andere organen.

Aantal patiënten

In 2022 had GGD Flevoland 33 patiënten met TBC in zorg, 4 daarvan kwamen uit een andere regio.

Van de **29** door GGD Flevoland gemelde TBC patiënten hadden:

- **16** patiënten longtuberculose waarvan 15 een besmettelijke vorm
 - **1** patiënt had een combinatie van een meningitis tuberculose en een besmettelijke longtuberculose
- **13** patiënten extra pulmonale tb, waarvan:
 - **5** Pleuritis
 - **1** Mediastinale lymfeklieren
 - **2** perifere klieren
 - **2** peritonitis
 - **2** meningitis
 - **1** Uveitis

Behandeling van de patiënten

Van de 29 gemelde patiënten in de regio Flevoland zijn er nog 22 in behandeling, de anderen hebben hun behandeling voltooid. Van de overnames uit een andere regio zijn er drie nog onder behandeling en heeft één patiënt de behandeling inmiddels voltooid. Alle patiënten kregen begeleiding van de GGD. Eén persoon werd gedurende de behandeling overgeplaatst naar een andere regio. Eén persoon is dusdanig ziek dat de gehele behandeling in een specialistisch centrum zal plaatsvinden.

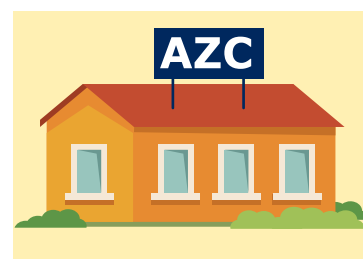
Tuberculosebestrijding

Opvallende cijfers

Opvallend is het hoge aantal meldingen in de tweede helft van het jaar. Daarnaast valt op dat bijna alle gemelde patiënten met longtuberculose ook een besmettelijke vorm bleken te hebben. Daardoor moest er veel contactonderzoek verricht worden.

Etnische afkomst

- 4** Nederlandse nationaliteit
- 14** Afrika (waaronder de twee overnames)
- 7** Azië
- 1** Midden Oosten (overname)
- 2** Zuid Amerika
- 5** Europa (exclusief Nederlanders)

Aantal patiënten in Asielzoekerscentra (AZC's)

In de AZC's van Flevoland verbleven in 2022 in totaal **9** patiënten met TBC (3 overnames):

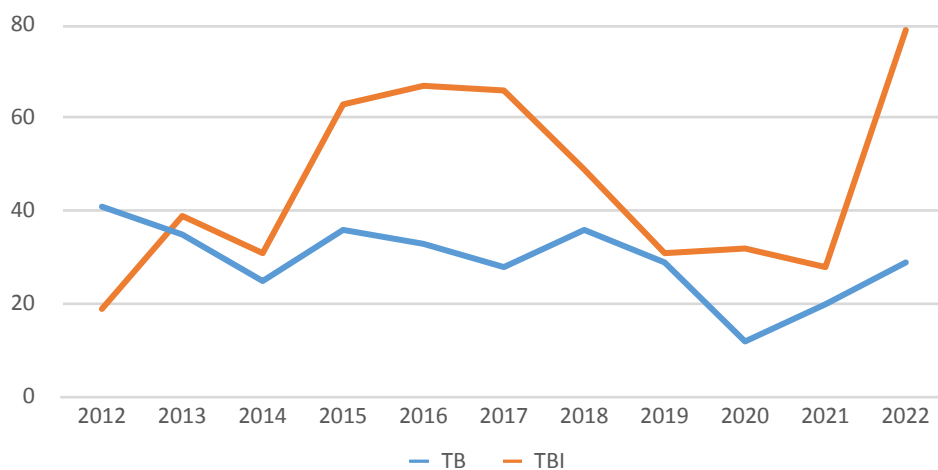
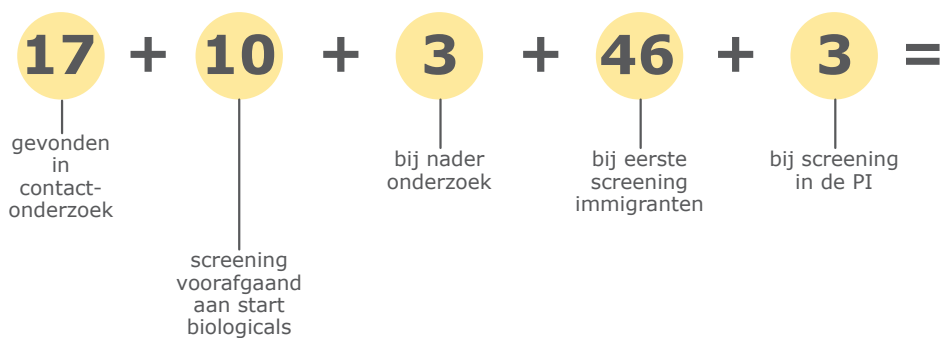
- **7** patiënten verbleven in AZC Dronten
- **1** patiënt in AZC Luttelgeest
- **1** patiënt in AZC Almere

Bij vier personen ging het om een AMV'er (alleenstaande minderjarige vluchteling), zij kregen/krijgen hun behandeling onder DOT (directly observed therapy).

Tuberculose infecties

Naast de patiënten met TBC had het team Tuberculosebestrijding in 2022 82 personen met een Tuberculose infectie (TBI) in zorg. Bij 3 personen betrof het een overname uit een andere regio. De meeste mensen met een TBI kozen voor een behandeling van 3 tot 4 maanden. Gedurende die periode kregen zij begeleiding vanuit GGD Flevoland.

Tuberculosebestrijding

Grafiek 1. Aantal cliënten met TBC en TBI 2012-2022

MOBIELE RÖNTGEN UNIT

Mobiele Röntgen Unit

GGD Flevoland beschikt over twee Mobiele Röntgen Units (MRU's). Beide MRU's kunnen ingezet worden om risicogroepen te screenen op Tuberculose (TBC). De MRU's zijn voorzien van het TBC-registratieprogramma iTBC, waarmee de röntgenfoto's via een 4G verbinding direct naar het landelijk fotoarchief (IMS: Image Management Systeem) in Arnhem gestuurd worden.

MRU 6

De MRU 6 werd in 2022 structureel drie dagen per week ingezet voor TBC- screening op locaties van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA). De DJI heeft een commissie "toekomst tbc-screening DJI" samengesteld, in deze commissie is besloten dat de screenings per 2023 stoppen. De gedetineerden krijgen vanaf 2023 een IGRA (Interferon Gamma Release Assay), daarmee kan een eventuele opgelopen infectie met de tuberculosebacterie opgespoord worden.

Ook werd met MRU 6 TBC spreekuur assistentie verleend aan:

GGD Hollands Noorden (Alkmaar)

GGD Gooi en Vechtstreek (Bussum)

GGD Zaanstreek Waterland (Zaandam).

Mobiele Röntgen Unit

Extra inzet van MRU 6

Er is in 2022 vijf keer extra gescreend voor hervestigers en twee keer voor Afghaanse vluchtelingen. Hiervoor stond de MRU een dagdeel bij verschillende locaties.

In 2022 zijn met MRU6 in totaal 4.279 röntgenfoto's gemaakt.

MRU 7

De MRU 7 is sinds 17 september 2015 verhuurd aan het COA (Centraal Orgaan Asielzoekersopvang) op Locatie AZC (Asielzoekerscentrum) Cranendonck in Budel. Daar wordt de MRU ingezet als statische röntgenkamer voor het screenen van nieuwe bewoners van AZC Cranendonck.

In 2022 zijn met MRU7 op locatie Cranendonck in totaal 3.675 röntgenfoto's gemaakt.

In totaal zijn met
MRU6 dit jaar

4.279

röntgenfoto's
gemaakt

In totaal zijn met
MRU7 dit jaar

3.675

röntgenfoto's
gemaakt

MILIEU EN GEZONDHEID

Milieu en gezondheid

Een gezonde, veilige leefomgeving beschermt en verbetert de gezondheid. Helaas zijn er ook allerlei dingen in die omgeving die een nadelig effect kunnen hebben op de gezondheid. Bijvoorbeeld een vochtig huis, stank, geluid en gevaarlijke stoffen. De GGD adviseert aan burgers, gemeenten, scholen en woningbouwverenigingen over manieren om deze ongewenste effecten te beperken en voorkomen.

Vragen en incidenten

Het team Milieu en Gezondheid van GGD Flevoland houdt zich bezig met de invloed van het milieu op onze gezondheid. In 2022 zijn er 105 vragen in behandeling genomen. Dat is vergelijkbaar met het jaar ervoor.

Naast het behandelen van meldingen adviseerde het team in 2022 over 16 aanvragen voor vergunningen. Daarvan kwamen er 14 van de gemeente Lelystad en twee uit de Noordoostpolder.

Vragen per onderwerp en gemeente

In 2022 gingen er net als voorgaande jaren meer vragen over zaken uit het binnenmilieu (veelal woningen) dan uit het buitenmilieu. Naar verhouding werden er in 2022 iets meer vragen gesteld over de binnenmilieukwaliteit ten opzichte van voorgaande jaren. In 2022 ging 60% over binnenmilieu, 34% over buitenmilieu en 6% over andere zaken. In 2021 was dit 50% binnenmilieu, 45% buitenmilieu en 5% overig. En in 2020 55% binnenmilieu, 42% buitenmilieu en 3% overig.

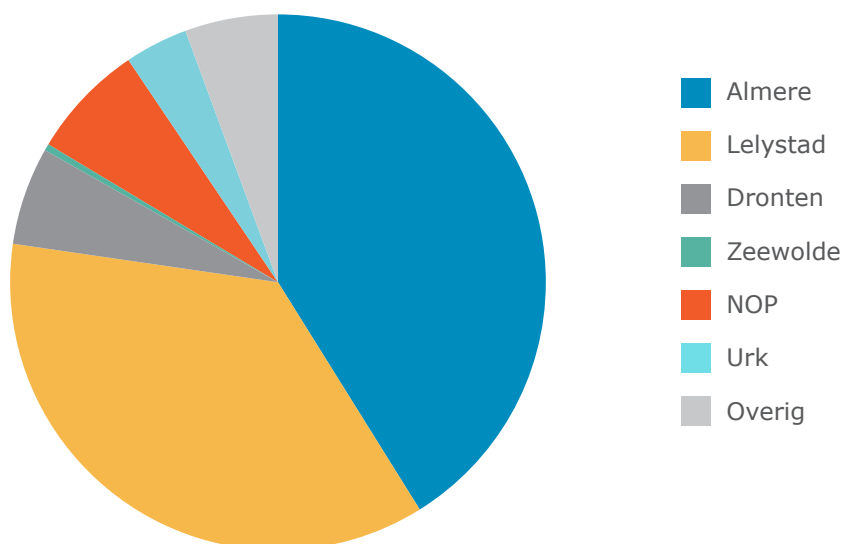
In 2022 werden er ten opzichte van 2021 ook meer vragen gesteld over vocht en schimmel binnenshuis (36 in 2022 ten opzichte van 19 in 2021). Dit kan te maken hebben met de enorme stijging van de energieprijzen in het laatste kwartaal van 2021. Mogelijk verwarmen en ventileren veel mensen sindsdien hun huis minder om kosten te besparen. Dit geeft een grotere kans op vocht- en schimmelproblemen in huis.

Milieu en gezondheid

	Almere	Lelystad	Dronten	Zeewolde	NOP	Urk	Overig	Totaal
Meldingen	52	31	5	1	7	4	5	105
Binnenmilieu	29	21	2	1	5	2	3	63
Buitenmilieu	20	9	2		2	2	1	36
Overig/onbekend	3	1	1				1	6
Vergunningen		14			2			16
Totaal	52	45	5	1	9	4	5	121

Tabel 1: Aantal vragen en aanvragen

Onderstaand cirkeldiagram laat de verdeling per gemeente zien.

Gezonde leefomgeving

De GGD is actief bezig om gezonde leefomgeving een sterke positie te geven binnen gemeentelijke omgevingstrajecten. Vanuit verschillende expertises binnen de GGD, waaronder het team Milieu en Gezondheid, worden de Flevolandse gemeenten integraal geadviseerd bij het ontwikkelen van onder andere omgevingsvisies, omgevingsprogramma's en vergunningverlening. Ook is er in 2021 deelgenomen aan omgevingstafels, voorbereidende sessies rondom de Omgevingswet en adviseerde het team Milieu en Gezondheid gemeenten over de nadelige gezondheidseffecten van klimaatverandering, bijvoorbeeld hittestress. Dit gebeurt binnen het Samenwerkingsverband Klimaatadaptatie Flevoland (KAF).